ΚΥΠΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ KYPROS CHRYSANTHIS

AΞΙΟΘΕΑ AXΙΟΤΗΕΑ (atto unico)

nella versione italiana di MICHELE IANNELLI

> E.Π.Ο.Κ. ΛΕΥΚΩΣΙΑ LEFKOSIA 1990

Στοὺς ἑλληνοκύπριους πολίτες ποὺ γνώρισαν τὴ βαρβαρότητα τῶν Τούρκων ἐνῶ ἔκαναν διαδήλωση ἐναντίον τῆς κατοχῆς τῆς Γῆς τους ἀπὸ τοὺς προπετεῖς ξένους, μέσα στὴ «νεκρὴ ζώνη», ἐκεῖ ποὺ ἡ πράσινη γραμμὴ χωρίζει στὰ δυὸ τὴ Λευκωσία.

Καλοκαίρι 1989

Ai Cittadini grecociprioti, tratti incivilmente in arresto dai Turchi, mentre manifestavano nella "terra di nessuno", là dove la linea verde divide in due Nicosia, contro l'occupazione della loro Terra da parte di prepotenti stranieri.

Estate 1989

Τὴν ἔκδοση αὐτὴ ἐπιμελήθηκε ὁ καθηγητὴς Γιῶργος Χατζηκωστῆς ἀπὸ τὴ Λευκωσία τῆς Κύπρου. ΄Ο μεταφραστὴς τὸν εὐχαριστεῖ θερμά.

Questa edizione è stata curata dal professore Gheòrghios Chatzikostìs di Nicosia di Cipro. Un vivo ringraziamento da parte del traduttore.

ΚΥΠΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ ΚΥΡROS CHRYSANTHIS

AΞΙΟΘΕΑ AXΙΟΤΗΕΑ (atto unico)

nella versione italiana di MICHELE IANNELLI

> E.Π.Ο.Κ. ΛΕΥΚΩΣΙΑ LEFKOSIA 1990

AΞΙΟΘΕΑ

ΠΡΟΣΩΠΑ:

'Αξιοθέα 'Αρσινόη Φαίδρα Εὐουνόη Τροφός Κυμοθόη Α΄ Κορυφαία Β΄ Κορυφαία Χορός Θεραπαινίδων

(Ή σχηνή στὸ γυναικωνίτη τοῦ παλατιοῦ).

Α ξιο θ έ α : Τοῦ Νιχοχλῆ, τοῦ βασιλιᾶ τῆς Πάφου, εξμαι συμβία, ἀπὸ γένος Σαλαμίνιο. Γέννα κι' ἀνάθρεμμα τῆς Κύπρου τῆς ξακουστῆς γιὰ τὸ χαλκὸ καὶ γιὰ τ' άλάτι της, γιὰ τὰ πολλά της δάση, ποὺ ή ξυλεία τους γοργόδρομα καράβια πλάθει έμπορικά. Τὴν πρώτη νιότη ξόδεψα στῆς Σαλαμίνας τοὺς γιαλούς, ποὺ ὁ Τεῦκρος ἔφτασε κάποτε διωγμένος ἀπ' τὸν κύρη του κι' ίδουσε πόλη δμώνυμη τῆς πατρικῆς κι' ἀκόμα στούς διπλανούς πυχνόφυτους πευχώνες της, πέρασα χίλιες - δυό χαρές. Ύστερα έδῶ στῆς Πάφου τοὺς ὁρίζοντες, με τη θερμή έκτασή τους, μ' ἔφερε ὁ σύνευνός μου νὰ καρπίσω μ' ένα σωρό παιδιά. Ν' ἀναπολῆς εὐτυχισμένα χρόνια τὸν πόνο λιγοστεύεις, μὰ σημαίνει τοῦτο πώς γέρασες ή πώς μυρίζεσαι δεινά νὰ δέρνουν γύρα τὸν ἀγέρα. Μέσα στούς δύσχολους χαιρούς θὰ δείξης αν έχη δύναμη ή ψυχή σου κι' αν νοιώθης την άξία καί σημασία της ζωής. Κι' ὅμως πολύ θὰ τὤθελα νὰ κλείσω σὲ ἤοεμα χρόνια δίγως θλίψη τὰ δυό μου μάτια μὲ τὴ σιγουριὰ

AXIOTHEA

Personaggi

Axiothea Arsinoe Fedra Eurinoe La nutrice Chimotoe Coro di ancelle

(Nel gineceo della reggia)

Axiothea

: Di Nicocle, re di Pafo, sono la sposa, della stirpe di Salamina, prole di Cipro e alunna, dell' isola famosa per il rame ed il suo sale, per i suoi molti boschi, il cui legname dà vita a navi mercantili dal veloce corso. Sulle spiagge di Salamina, che Tèucro un tempo toccò scacciato dal suo re e vi fondò una città omònima della paterna nelle sue vicine folte pinete, spesi la prima giovinezza. Dopo, qui sotto il cielo di Pafo che vivido si estende mi portò lo sposo a dare il frutto del nostro amore con un mucchio di figliuoli. Se riporti alla mente gli anni felici l' affanno attenui, ma è segno che sei invecchiata oppure fiuti cose tremende turbare l' aria intorno. Nei tempi difficili darai la prova se hai lo spirto forte e se senti il valore e l' importanza della vita. Eppure tanto vorrei chiudere in tempi sereni senza afflizioni questi due occhi con la certezza

πώς πίσω ἀφήνω στέρεο σπίτι, φύτρα σὲ σπίτια, πώχουνε θεμέλια στέρεα, καὶ μνήμη όλότελα άγαθή. 'Αλλά πρός τί νὰ σπαταλῶ τὸ χρόνο μου; "Έγει διπλὴν ἀξία ὁ χρόνος στὰ προχωρημένα πιὰ κεφάλια. "Ας ἐπιδλέψω τὶς δουλειὲς τοῦ παλατιοῦ... (φεύγει).

Χορικό

Ζώνουν τὰ ξένα φουσάτα τὴν Πάφο. Σειρά μας, σειρά τους. "Εμψυγα λάφυρα εἴμαστε πολέμου. Κάποτε κόρες ψηλών σπιτιών τ' δλόϊσιο παράστημα προβάλλαμε. Τώρα στὸν ἴσκιο ζοῦμε ὑπάκουες στην κάθε προσταγή. Σειρά τους τώρα. 'Ο πόλεμος άλλους ύψώνει κι' άλλους ταπεινώνει. Έμεῖς ταπεινωθήκαμε. Σειρά τους νὰ σκύψουνε τὸν τράχηλο κι' ἐτοῦτες τοῦ παλατιοῦ οἱ γυναῖκες. (μπαίνει ή Τροφός)

Τοοφός

Τοῦ παλατιοῦ γυναῖκες, πέστε μου ποῦ βρίσκεται ἡ 'Αξιοθέα; Μὲ τὰ παιδιὰ στ' ἀνώγια ἢ πῆγε στῆς 'Αφροδίτης τὸ ναὸ η στην αὐλη ἐπιβλέπει τὰ γυναίχεια ἔργα;

Α΄ Κου υ φαία: Μεγάλη βία ἀπὸ τὰ λόγια σου μαντεύω, παραμάνα: καὶ λαχανιάζεις σάμπως νάτρεξες πολύ. Κι' αὐτὸ τ' ἀνήσυχό σου βλέμμα πολλά μοῦ μολογᾶ.

Τροφός:

Δεινά βαριά οἱ Θεοὶ έτοιμάζουνε στὸν τόπο μας. Ζοῦμε σὲ ἀνήσυχους καιρούς. "Αμποτες νάχαμε τ' ἀρχαῖα τὰ χρόνια τὰ γαληνά. Κυλοῦσεν ὁ καιρὸς σὰ γάργαρο νερὸ στοὺς κατεβάτες περβολιῶν. Χαρά Θεοῦ ήταν τὰ νυχτέρια μας. Ρυτίδα δὲν αὐλάκωνε τὸ μέτωπο μήτε πικρό χαμόγελο τὸ στόμα.

Α΄ Κορυφαία: Νὰ τὴν βασίλισσα ποὺ ξεπροβάλλει μὲ τὸ γαλήνιο της ουθμό. (μπαίνει ή 'Αξιοθέα).

: Βασίλισσά μου τιμημένη, μήνυμα μαῦρο σοῦ φέρνω. Μὴ κακοκαρδίζεις.

' Αξιοθέα : Ξάστερα λέγε κι' ἄφησε

περιστροφές τοῦ λόγου ἀπὸ κακή συνήθεια.

Το ο φ ός : Δεν είναι ποέπον σε γυναίχεια γλώσσα

di lasciarmi dietro una salda casa, dei rampolli in case con salde basi ed un completo buon ricordo. Ma perché sciupare il tempo? Ha doppio valore il tempo per le teste mature. Ch'io soprintenda alle faccende della reggia...

(Va via)

Canto del Coro : Cingono d'assedio l'orde straniere Pafo. Una volta a noi, una volta a loro. Noi siamo preda viva di guerra. Un tempo donzelle di alte schiatte ostentavamo il nostro altero portamento. Ora viviamo nell'ombra ad ogni òrdine ubbidienti.

Ora è la loro volta: la guerra innalza gli uni e abbassa gli altri. Umiliate fummo ed ora tocca anche a queste donne della reggia piegare la cervice.

La Nutrice

: O donne della reggia, ditemi

Axiothea dov'è?

Negli appartamenti superiori coi figli o s'è recata al tempio di Afrodite?

Oppure ai lavori femminili soprintende nella corte?

Il Coro

: Una gran fretta indovino dalle tue parole,

o bàlia, ed ànsimi come se tu avessi corso molto.

Ed anche questo tuo sguardo inquieto mi dice molte cose.

La Nutrice

: Tremendi mali gli Dei apprestano al paese.

Viviamo in tempi incerti.

Magari avessimo i sereni anni remoti! Il tempo rotolava come acqua canora

nei quadrati dei giardini

ed un piacere di Dio erano le nostre veglie.

Ruga non solcava la fronte né amaro sorriso la bocca.

Il Coro

: Ecco la regina che appare col suo sereno incedere.

La Nutrice

: O mia stimata regina, una nera nuova ti porto,

ma tu non ti scorare.

Axiothea

: Parla chiaro e lascia queste perifrasi,

una cattiva usanza.

La Nutrice

: A lingua di donna non s' addice

απότομα κι' απόνετα να λέγη. Πάντα τη γλώσσα συγκρατα ή συμπόνοια και κομποδένει την.

' Α ξιοθέα : Κι' ὅμως τὸ μαῦρο μήνυμα

μὲ τὶς περιστροφὲς δὲν ἀσημώνεται, ἀλλὰ τὸ μαῦρο μαῦρο πιὸ πολὺ στὸ νοῦ φαντάζει, ποὺ ὅλο κακοβάζει.

Το ο φοίς : Κουφάκουσα. Συγγνώμη. Ή καλωσύνη σου

άπλόχερα τὰ σφάλματα ξεγράφει. 'Αλλὰ δὲν ἄντεξα στὸν πειρασμό.

Τὴν ταραχὴ μοῦ φύτεψε στὸ νοῦ καὶ τὸ κορμὶ τοῦ Πτολεμαίου τὸ στράτευμα ποὺ γύοω

περίζωσε τὴν πόλη τὰ βραχιόλι. Είναι ἕνας μήνας, ὅπως ἔμαθα, ποὺ πέρα σὲ ἄλλες τῆς Κύπρου περιοχὲς μαζεύουν

δπλίτες καὶ τοξότες κι' ἄφματα

δ 'Αργεῖος κι' δ Καλλικράτης, στρατηγοί τοῦ Αἰγύπτιου Πτολεμαίου, τοῦ σύμμαχού μας.

' Α ξιοθέα : Εἶν' ἕνας μήνας; Τώρα νοιώθω

γιατί στ' αὐτιά μου κάποιες φῆμες λέγανε, πὼς γέμισε μὲ ξένους τὸ νησί. Μὰ ὁ Νικοκλῆς ἐξήγηση δὲν ἔδινε, παρὰ ἦταν σκυθοωπὸς καὶ νευρικὸς

κις ετρεχε έδῶ, καὶ πάσκιζε παρέκει καὶ σὲ ουμβούλια χρόνο σπαταλοῦσε

πράγμα που δε συνήθιζε άλλοτε!

Γροφός: Λοιπόν, γιατίνὰ τὰ πολυλογῶ; Κουφάκουσα.

Οἱ ἀπεσταλμένοι ζήτησαν ἐξήγηση γιὰ τὴν καινούοια συμπαγία τοῦ Νικοκλῆ.

Με φούρια συζητοῦνε·

μισοκατάλαβα, γιατί κι' οί γλῶσσες τους με δυσκολεύανε καὶ τὰ νοήματά τους.

Πάντως δυσάρεστα ήταν όλα.

Οἱ ξένοι ἐφύγαν ξαναμένοι σὰν τὰ κάρβουνα,

ποὺ κοκκινίσαν γιὰ καλά. Κι' ὁ βασιλιὰς μὲ τοὺς δικούς μας

τούς στρατηγούς, τούς άδερφούς του καὶ τούς σύμβουλους

κατσούφιασε σὰ ν' ἄρχιζε μιὰ μπόρα τρομακτική μετὰ ἀπὸ πρόσχαρο καιρό. Ό πρῶτος στρατηγός σὲ μιὰ στιγμή

βαριά μιλᾶ στὸ βασιλιά.

Ή σύναξη ταράχτηκε. Καὶ τότε λόγο πονετικό ξεστόμισεν ὁ Νικοκλῆς. Καὶ τὰ κεφάλια ἐσκύψαν ὁλωνῶν, σάμπως κεφάλια δαμαλιῶν σὲ βαρετοῦ βοδάμαξου ζυγό.

parlare in modo brusco e crudo. Sempre la compassione raffrena la lingua

e la incatena.

Axiothea : Tuttavia la triste nuova

con le perìfrasi non si inargenta,

ma alla mente, che sempre pensa al male,

il nero molto più nero fa apparire.

La Nutrice : L'udii di nascosto e tu perdònami.

Con fàcile mano la tua bontà cassa gli errori.

Ma io alla tentazione non ho retto.

Turbamento m'ha incusso nella mente e nel corpo di Tolomeo l' esercito, che intorno ha serrato

come un bracciale la città.

E' un mese, come ho appreso, che di là in altre ciprie contrade vanno ammassando

opliti, arcieri e carri

Argeo e Callicrate, strateghi

di Tolomeo d' Egitto, nostro alleato.

Axiothea : Un mese? Ora capisco

perché delle voci bisbigliàvano al mio orecchio

che l' isola s'è riempita di stranieri. Ma Nicocle non ne dava una ragione, però era soprappensiero e nervoso e correva di qua e s' adoperava di là ed in consulti consumava il tempo, cosa che un tempo non costumava fare!

La Nutrice

: Dunque — perché tirarla per le lunghe? —

di nascosto ho udito gli ambasciatori

chiedere ragione della nuova alleanza di Nicocle. Vivace era la discussione, ma con licenza parlando

non ho capito tutto, ché le loro lingue mi rendèvano difficile afferrarne il senso. Tutte spiacévoli nuove in ogni caso.

Gli ospiti se ne sono andati arroventati come carboni accesi belli e rossi.

Ed il re coi nostri strateghi, i suoi fratelli ed i consiglieri

s'è imbronciato come se tremenda tempesta

dopo il bel tempo avesse inìzio.

Il comandante in capo per un momento

parla gravemente al re.

L' assemblea si turba e Nicocle allora

caccia di bocca parole amare. E tutti hanno abbassato il capo

come teste di giovenchi al giogo di pesante carro. ' Αξιοθέα

: Δὲν ἔνοιωσες τὸ λόγο;

Τοοφός

: Γιὰ συμμαχία καὶ γιὰ συνθῆκες

καὶ γι' ἀθετήσεις λόγων.

' Αξιοθέα Τοοφός

: Δὲν ὕψωσε τὸ λόγο θαρρετά του ὁ Νικοκλῆς; : Είχε γλυκάδα καὶ ταπείνωση ή φωνή του.

' Α ξιο θ έ α : Πολλὰ δυσάρεστα μοῦ μολογᾶνε τοῦτα.

Τὰ ὄνειρα τρέμω. Τὰ ὄνειρα κάποιες βουλές Θεῶν κρατᾶνε στὰ δύσκολα πλεμάτια τους. Μπορεί νὰ τὰ ξυπνᾶνε πεθυμιές, μπορεί νὰ τὰ ξυπνᾶνε οἱ μνημες. Μὰ είναι καὶ τὰ προφητικά

βουλή Θεοῦ, ποὺ ή πείρα τἄδειξε

άληθινά νὰ βγαίνουνε συχνά.

Τοοφός

Καλὲ πυρά, μὲ προθυμία θ' ἀπούσω νὰ ἐξιστορᾶς τὸ τί εἶδες στ' ὄνειρό σου.

Λένε πως αν τὸ πῆς μπορεῖ τὸν ἄλλο νἄβρη τὸ κακό. Μὰ τοῦτα

δὲν τὰ πολυπιστεύω. Πάλιν τὸ προτιμῶ νὰ μ' εύρη τὸ κακὸ

παρά ν' ἀγγίξη ἐσένα.

' Αξιοθέα : Στὸ λιακωτὸ κοντὰ στὸ στύλο σὲ μιὰ φωλιὰ τιτύβιζαν μιὰ δράχα πουλάκια κόκκινα, κι' ή μάνα πηγαινοερχόταν φέρνοντας τροφή στά λαίμαργά τους στόματα. "Ητανε θέαμα έξαίρετο, νὰ χαίρεσαι

τή μητρική στοργή καὶ τή σοφία

τῆς φύσης!

Καὶ ξάφνου σύννεφο βαρὺ τὰ πάντα σχοτεινιάζει.

Γεράχι γύοω τάραζε τὸ γῶρο κι' ἔβλεπες πέρα κάτι μάτια στραφτερά

π' αναζητούσανε τη λεία. Κι' ΰστερα δεύτερη τρομάρα άπὸ τὸ χῶμα κάτω ξεπηδοῦσε.

"Οχεντρα σφύριζε κι' ανέβαινε στὸ στύλο καὶ κάρφωνε ἕνα βλέμμα, ποὺ παράλυε

χορμί καὶ λογικό.

Ή μάνα τῶν πουλιῶν χτυποῦσε δῶθε-κεῖθε.

Γιὰ τὸ γεράχι γιὰ τὴν ὄχεντρα;

Καὶ τὰ πουλάκια τιτυβίζαν δίχως νὰ γνωρίζουν

τὸν κίνδυνο, τὸν διπλοκίνδυνο.

Καὶ τότε πέρασε ἀστραπή, καὶ κοκκινίσαν

στύλοι καὶ λιακωτὸ κι' ἀγέρας. Καὶ ξύπνησα χωρὶς νὰ δῶ τὸ τέλος. Axiothea

: Non ne udisti le parole?

La Nutrice

: Su un' alleanza e patti

e su violazioni di promesse, ma in modo preciso non ho capito.

Axiothea

: E Nicocle non ha alzato il suo dire con coraggio?

La Nutrice Axiothea

: Vi era dolcezza ed umiltà nella sua voce.

: Molte spiacévoli cose questo mi dice. Ho paura dei sogni, eppure essi

nei loro oscuri intrecci

racchiùdono alcuni voleri degli Dei.

E' possibile che li sùscitino i nostri desideri,

è possibile che li svéglino i ricordi. Ma vi sono anche i profetici

per volere divino, che l'esperienza spesso

mostrò risultare veri.

La Nutrice

: Volentieri, mia buona padrona, t' ascolterò raccontare ciò che veduto hai in sogno. Dicono che, se lo dici, è possibile che il male altri colpisca, ma a ciò

troppo crèdito non dò.

D' altra parte preferisco che il male colga me

anziché toccare a te.

Axiothea

: Sul terrazzo vicino alla colonna in un nido pigolàvano un pugno d' uccellini rossi e la loro mamma andava e veniva portando cibo alle loro bocche ingorde.

Era spettacolo squisito goderti l' amore materno e della natura la sapienza!

Ma èccoti che una grave nube

il tutto oscura.

Lo spazio intorno turbava uno sparviero

e di là vedevi degli occhi di fuoco

cercar la preda.

Ed improvvisamente una seconda paura

sbucò da sotto terra.

Una vipera lungo la colonna sibilando saliva

e ti ficcava addosso uno sguardo che ti paralizzava mente e corpo.

La madre degli uccelli strepitava di qua e di là.

Per lo sparviero? o per la vipera? E gli uccellini a pigolare ignari del pericolo, per di più dòppio. Ed allora un fùlmine trascorse e l' aria, le colonne ed il terrazzo si tinsero di rosso.

E mi svegliai senza vederne la fine.

Αὐτὸ μὲ τυραννάει.
Ποιὸ νἄτανε τὸ τέλος
ποὺ θὰ μποροῦσε ξήγηση νὰ δώση στ' ὄνειρό μου;
Γιατὶ μιὰ ἀμφιβολία δεσπόζει μὲς τὸ νοῦ μου.
Κι' εἶναι ἡ ἀμφιβολία ποὺ μᾶς τσαχχίζει
καὶ δὲ μπορεῖς ν' ἀποφασίσης...
καὶ παραδίνεσαι.
Μιὰ ξήγηση ἀγαθὴ θωρῶ, κυρά μου,
σ' αὐτὸ τ' ἀβέβαιο τ' ὄνειρό σου.

Ο ο φ ό ς
 Μιὰ ξήγηση ἀγαθὴ θωρῶ, κυρά μου, σ' αὐτὸ τ' ἀβέβαιο τ' ὄνειρό σου.
 "Αν εἶναι τὰ πουλιὰ τὰ φύτρα σου κι' ἡ πουλιομάνα ἐσύ, καὶ κίνδυνοι σᾶς ζώνουν, — τάχα ποιὸν ἄνθρωπο δὲν ζώνουν κίνδυνοι; — μήτε ἡ ὀχιά, καὶ μήτε τὸ γεράκι θὰ σᾶς πειράξη.
 Γιατὶ σᾶς σκέπει ὁ Δίας, ποὺ διαφεντεύει τὸς ἀστραπές καὶ τὸς βροντὲς καὶ τ' ἀστροπέλεκα.

' Α ξιοθέα : Μακάρι νἄβγη ἀληθινὸ τὸ ὅπως τὸ ξήγησες. Γιατὶ τροφὸς σὰν εἶσαι, εὐθύνη στὸ παλάτι ἔχεις ἰσόμοιρη μ' ἐμένα.

Τ ψ ο φ ό ς : Ἡ πίστη στοὺς Θεοὺς καὶ στὶς καλὲς ἐκβάσεις τῆς κάθε μας δουλειᾶς ἄλάφρωση, κυρά μου, δίνει στὰ δεινά μας, στὶς ὑποψίες καὶ στὶς ἀμφιβολίες.

' Α ξιο θ έ α : Μὲ συμβουλεύεις τοὺς Θεοὺς νὰ ἐξευμενίσω; Τότε κι' ἐσένα δέρνει ἡ ἀμφιβολία.

Τ ο ο φ ό ς : Τὸ φέρνει ὁ λόγος κι' ἡ συνήθεια, καὶ προπαντὸς ἡ λογική.

' Α ξιο θ έ α : Σ' ἄλλους καιφούς πολύ θὰ μ' ἄφεσε ό τφόπος ποὺ ξεφεύγεις. "Όμως οἱ δύσκολοι καιφοὶ ἀπαιτοῦν σκέψη καὶ χφόνο νὰ μὴ δαπανοῦμε.

Τ ο ο φ ό ς : "Ας ἔχουμε τὴν πίστη στοὺς Θεούς... 'Α ξιοθ έ α : Καλύτερα νὰ λὲς στὴ Μοίρα

Τ ο ο φ ό ς : Παρακαλῶ, κυρά μου, ἀπόδιωξε τοὺς μαύρους φόθους, μαύρους σὰν τὸ φτερὸ κοράκου.

' Α ξιο θ έ α : Πᾶμε μαζί νὰ δοῦμε τὰ κελλάρια. Στοὺς δύσκολους καιροὺς καὶ τοὺς χαμένους πρώτη μας μέριμνα οἱ προμήθειες. (φεύγουν).

Χο οι κό : Μεγάλη δύναμη ή ἀμφιβολία.
"Έγνοιες γεννᾶ, ξυπνᾶ τὸ φόβο
κι' ἔχει γι' αὐτὸ ἄγουπνο τὸ μάτι του ὁ θνητός.
'Η ξέγνοιαστη ζωὴ τὸ σῶμα πλαδαρώνει,
κάνει τὸ νοῦ νὰ μὴ μετοᾶ τὶς πράξεις,

Il che mi angustia. Qual fine forse avrebbe potuto darne una spiegazione? Poiché mi dòmina un dùbbio... Ed è il dubbio che ci riduce in pezzi e decidere non puoi... e finisci per arrenderti.

La Nutrice : Vedo una buona spiegazione, o mia signora, in questo tuo sogno che ti tien sospesa.

Se gli uccelli sono i tuoi rampolli e tu la mamma, e dei pericoli vi cingono, — qual uomo mai non cingono i pericoli? — né vipera né sparviero vi darà briga.

Vi veglia Giove, che governa

tuoni, fùlmini e lampi.

Axiothea : Magari risultasse vera la tua versione!
Ciacché, nutrice qual sei, hai nella reggia
responsabilità pari alla mia.

La Nutrice : O mia signora, alle nostre sventure, ai dubbi ed ai sospetti dà sollievo la fede negli dei e nel buon èsito d' ogni nostra fatica.

Axiothea : Mi consigli gli dei farmi amici? Allora anche te màcera il dùbbio.

La Nutrice : Lo porta il discorso, la consuetùdine, e soprattutto la lògica.

Axiothea : In altri momenti mi sarebbe assai piaciuto il modo con cui tu tergiversi.

Ma i tempi difficili richiédono ponderazione onde non sciupiamo il tempo.

La Nutrice : Abbiamo pur fiducia negli dei...

Axiothea : Nella sorte.

La Nutrice : Di grazia, o mia signora, bandisci la fosca paura, nera come ala di corvo.

Axiothea : Nei tempi difficili e balordi prima nostra cura siano le scorte, pertanto andiamo insieme a vedere le dispense.

(Vanno via)

Canto del Coro

: Una gran forza il dubbio.

Dà vita ai pensieri, sveglia il timore
e l' uomo per esso ha l' occhio insonne.
La vita spensierata infiacchisce il corpo,
fa sì che la mente le azioni non misuri

τὴ θέληση σὰν τὸ ζυμάρι πλάθει.
Γιὰ μᾶς τοὺς δούλους δύναμη εἶναι
μονάχα ἡ ὑποταγὴ καὶ τὸ καλόπιασμα
κι' ἡ δούλεψη ἡ σκληρή.
Δίβουλος κόσμος, δίβουλη ζωή!
"Αλλοι ἐκεῖ πάνω στέκουν κι' ἄλλοι χαμηλὰ
κι' ἄς εἶναι γιὰ ὅλους μας ἴδιοι οἱ Θεοί,
ἡ γέννηση κι' ὁ θάνατος.
(μπαίνουν 'Αρσινόη, Εὐρυνόη καὶ Φαίδρα).

' Α ο σινόη : Είναι ξανθός σὰν ἥλιος θερινός.

Είναι ξαννός σαν ηπος σερίνος.
Τοῦ νέου, ποὺ μοὖταξε γιὰ γάμο ὁ κύρης, στάζει τ' ἀχείλι του τὸν ἵδρωτα σὰ μέλι.
Τὸν ἀγαπῶ κι' ἄς δὲν ταιριάζει σὲ γυναίκα νὰ ξεστομίζη τέτοια λόγια ἐμπρὸς σὲ κόσμο δικό του ἢ ξένο.
"Ω θεία μου Φαίδρα, πάντοτε ὁ γονιὸς λόγο σοφὸ ἔχει.
Τοῦτο πιστεύω τώρα ἀπὸ δική μου πείρα.
'Ο κύρης διάλεξε γιὰ μένα παλληκάρι ποὺ δέχομαι ἀπὸ σέβας τοῦ γονιοῦ κι ἀπὸ πρεπούμενην ὑποταγὴ στὸ στύλο τοῦ σπιτιοῦ.

Φαίδρα

'Αλλὰ καὶ ποὺ σ' ἀρέσει.
Εὐτυχισμένη σύμπτωση.
Γιατὶ συχνὰ τὸ σέβας ὅ,τι ὑποχρεώνει
καὶ τὸ λαλεῖς καλόδεχτο,
ἡ θέρμη τῆς καρδιᾶς δὲν τ' ἀγαπᾶ
καὶ πνίγει τὸν καϋμό της.

'Α φ σιν ό η :

Αὐτὸς ὁ λόγος χίλιες σκέψεις μοῦ γεννᾶ, κι' ἂς εἶναι εὐτυχισμένο τὸ μυαλὸ καὶ τὸ κοομί, κι' ἡ μέρα γύρω καταγάλανη.

Εὐουνόη

: Δεν είναι γιὰ τὴν ώρα τέτοιες συζητήσεις, 'Αρσινόη.

Φαίδρα

: ⁷Αλλοι ἔχουν τ' ὄνομα κι' ἄλλοι τὴ χάρη. Φαίδρα μὲ λένε ἀπὸ τὸ Μάριον ἀναθρεμμένη ἀρχοντικὰ σὲ καταγάλανους καιροὺς εἰρηνικούς, πνιγμένους στὸ χρυσάφι μὲ γύρω ἀγέρα ἀγάπης κι' εὐτυχίας.

Εὐουνόη

'Αγαπητή μου συνυφάδα Φαίδοα, εΐναι σκληοὸ χαρούμενες στιγμές τῶν ἄλλων νὰ τὶς μαυρίζουμε μὲ τὰ δικά μας πάθη. Τὴ δυσπιστία γεννᾶμε γιὰ ὅ,τι πιὸ ὡραῖο ὑπάρχει στὴν ψυχὴ τῆς νιᾶς, τὸ γάμο.

Φαίδρα

Μὲ συγχωρεῖτε οἱ δυό, μικρούλα μου 'Αρσινόη κι' ἐσὺ Εὐρυνόη συνυφάδα μου, μὲ συγχωρεῖτε π' ἄθελα ξεστράτισεν ὁ λόγος ὁ γυναίκειος ἀπ' ὅ,τι πρέπον

e la volontà rende frolla come pasta.
Per noi servi virtù sono
l' ubbidienza e le buone maniere
e la dura fatica.
Due mondi, due vite in contrapposizione!
Gli uni su in alto, gli altri giù in basso,
anche se per tutti gli dei sono gli stessi,
come la nascita e la morte.
(Entrano Arsinoe, Eurinoe, e Fedra)

Arsinoe

: E' biondo come il sole estivo
il giòvane che il re mi ordinò di sposare
ed il cui labbro stilla sudore pari a miele.
L' amo anche se non s' addice ad una donna
profferire tali parole davanti alla propria
od all' estranea gente.
Il genitore, o mia zia Fedra, ha sempre
saggio parere, ma a queste cose credo
oramai per mia esperienza.
Il re m'ha scelto un prode
che io accetto in ossequio al padre
e per la dovuta sottomissione alla colonna della casa.

Fedra

: Ma anche perché ti piace. Felice coincidenza. Perché sovente ciò che il rispetto impone e tu lo dici bene accetto il fervore del cuore non l' ama e ne sòffoca il bruciante desidèrio.

Arsinoe

: Questo discorso sùscita mille pensieri, ma la mente ed il corpo siano felici, ed intorno serenìssimo il giorno.

Eurinoe

: Arsinoe, non è il momento per tali discussioni.

Fedra

: Alcuni hanno la nomea, altri il piacere. Fedra di Màrion sono chiamata, nobilmente allevata in tempi serenìssimi e di pace, immersi nell'oro fino al collo. con intorno ària d' amore e di felicità.

Eurinoe

 O Fedra, mia amata cognata, è duro afflìggere con le nostre sofferenze gli altrui istanti felici.
 Generiamo sfidùcia nelle nozze, in ciò che di più bello esiste nel cuore d' una giòvane.

Fedra

: Perdonàtemi tutte e due, o piccola Arsinoe, e tu Eurinoe, cognata mia. Perdonàtemi che senza volerlo deviò il discorso mio di donna da ciò che s' addice εἶναι στὴ γλώσσα τῆς γυναίχας: τὴν ποοσοχὴ τιμῶ καὶ τὴν γλυκολαλιά. ' Α ο σ ι ν ό η : 'Ετοῦτες οἱ στιγμές, ποὰ τ' ἀναμένεις

Ετουτες οι στιγμες, που τ΄ αναμενείς τῆς εὐτυχίας σου τ΄ ἄγνωστο, τὶς βλέπω μνήμη ἀγαθὴ γιὰ τὸν καθένα νὰ ἑτοιμάζουν.

Φ α ί δ ο α : "Αν βγοῦνε σὲ καλό, 'Αοσινόη μου,
τὰ γύρω μας ἀμφίβολα κινήματα τ' ἀγέρα καὶ τοῦ κόσμου,
Σχέση δὲν ἔχουν μὲ τὸ γάμο σου
διως νεγνοῦν τὸ φόβο.

Ε ὖ Q υ ν ό η : Μὴν τὴν ἀχοῦς τὴ θεία σου Φαίδοα ποὺ κακομελετᾶ καὶ κοίτα νὰ χαρῆς τὸ γρήγορο καιρό, χουσή, 'Αρσινόη μου.
Οἱ μαῦρες σκέψεις κι' οἱ θολὲς ἄς μὴ θολώσουν τὴ χαρά σου.
Τὸ πιὸ μεγάλο γεγονὸς γιὰ τὴ γυναίκα

δ γάμος εΐναι.
Λάμπει σὰν τὴν κορώνα στὴ ζωή μας.
Κι' ἔρχονται τὰ παιδιὰ σὰν τὰ πετράδια στὴν κορώνα καὶ τῶν παιδιῶν μας τὰ παιδιά, τ' ἀγγόνια μας...
Τ' ἄλλα τ' ἀφήνουμε στὰ χέρια τῶν ἀντρῶν καὶ στῶν Θεῶν τὴν προστατευτικὴ ματιά.

' Α ο σινόη : Πόσο γλυκὰ μιλᾶς, ὁ θεία Εὐουνόη. Δὲ σὲ τσακκίσαν τὰ ξενύχτια στὰ κοεβατάκια τῶν πολλῶν παιδιῶν σου.

Ε ὖ ο υ ν ό η : Οἱ γέννες ξανανιώνουν τὴ γυναίχα καὶ τὴ γεμίζουν μὲ ἀντοχή.
Παίονεις ζωὴ κάθε φορὰ ποὺ δίνεις μιὰ ζωὴ στὸν κόσμο.
τὸ βρεφικὸ κεφάλι.

Φ α ί δ ο α : "Όταν σοῦ φέρνουνε καινούργια ἀγάπη οἱ γέννες κι' ὅχι θυμοὺς καὶ βάσανα στὸ σπίτι.

Ε ὖ ο υ ν ό η : "Οπως κι' ἂν τὸ ζυγίσης, συνυφάδα μου, οἱ γέννες ξανανιώνουν τὴ γυναίκα.
Τῆς δίνουν νόημα ἢ καλύτεοα
τὸ νόημα τ' ἀνανεώνουν μὲ καινούργιες μαρτυρίες.

Φ α ί δ φ α : Χοςτάτος τὴν τροφὴ πιὰ κρίνει
καὶ ξεδιαλέγει.
Ό νηστικός; Δὲν ξέφει νὰ διαλέγη.
Στὴν εὐτυχία τὰ πάντα εἶναι καλά,
λαμπροφοροῦν.
Στὴ δυστυχία;

Μήτε τὸν ἥλιο βλέπεις μήτε τὸν ἀγέρα νοιώθεις.

' Α ο σινόη : Παρακαλῶ, δὲ θέλω ἀνάμεσά σας νὰ γίνω ζήτημα θυμοῦ...

Ε ψ ο υ ν ό η : Τὸ συνηθίζει ἡ θεία σου, ὧ 'Αρσινόη.

a lingua femminile: ho stima del parlare dolce e accorto.

Arsinoe : Questi istanti, in cui tu aspetti l' ignoto della tua felicità, li vedo preparare per ciascuno un buon ricordo.

Fedra: Rièscano in bene, Arsinoe mia, intorno a noi gli incerti moti del tempo e della gente, estranei alle tue nozze, o nipotina Arsinoe.

Eurinoe : Bada a goderti, pìccola Arsinoe,
figlia del re, il tempo che fugge.
Che i neri e tòrbidi pensieri
non offùschino mai la tua gioia.
Son come una corona nella nostra vita
le nozze, l' evento più grande per la donna,
ed i nostri figli ed i figli dei figli
vèngono come gemme alla corona.
Le altre cose lasciàmole nelle mani dei mariti

ed agli occhi protettori degli Dei.

: Come parli dolce, o zia Eurinoe.

Non ti pierò ropo la lungha vacli

Non ti piegàrono le lunghe veglie ai lettini dei tuoi numerosi figli.

Eurinoe : I parti ringiovanìscono la donna e di resistenza la ricàricano.
Ricevi vita ogni volta che dai al mondo una vita, il capo d'un bimbo.

Fedra : Quando ti pòrtano nuovo affetto e non bizze e sofferenze in casa.

Arsinge

Eurinoe : Comunque tu la metta, o mia cognata, i parti ringiovanìscono la donna.

Le danno un senso o meglio il senso lo rinnòvano con nuove testimonianze.

Fedra: Uno sazio non fa che criticare il cibo e rifiutarlo.

Ma chi è digiuno no!

Tutto è bello nella felicità, tutto s' ammanta di splendore.

Nell' infelicità di certo no!

Arsinoe : Ti prego, non voglio generare tra voi motivo di sdegno...

Eurinoe : Tua zia c'è abituata, o Arsinoe.

Συγνά παραπονιέται. Γι' αὐτὸ δὲ φταίεις ἐσύ. μηδὲ κανένας. Τὸ κάθε γεγονὸς γι' αὐτή γεννᾶ μαύρους συλλογισμούς καὶ σχόλια. "Ας μη ζηλέψουνε οί Θεοί Φαίδρα την πίστη σας στην εὐτυχία. Έπικαλεῖται τοὺς Θεοὺς νὰ μᾶς προσέξουν Εὐουνόη κι' άδικο μάτι ἀπάνω μας νὰ وίξουν; ; Αὐτὸ δὲν τὸ ζητῶ. Φαίδοα "Ισως ἀθέλητα νὰ τὸ ζητᾶ ἡ καρδιά σου Εὐουνόη σὲ πόθο μυστικό. : "Ε! ναί! Γιατί πολύ μὲ τυραννᾶ Φαίδρα στὸ πλάϊ σας νάμαι, νὰ θωρῶ τὸ πῶς καλότυχα περνᾶτε κι' έγω να νοιώθω δυστυχία δίπλα στὸν ἄντρα μου ἂν μπορῶ ἄντρα νὰ τὸν λέω καὶ στὰ παιδιά μου τὰ ὀρφανά μου κι' αζ είναι ζωντανός ὁ κύρης τους. : Λόγο βαρύ προφέρεις, Φαίδρα. Εὐουνόη : Καὶ μὲ πληγώνεις τέτοιαν ὥρα τῆς ζωῆς μου. 'Αρσινόη Έσένα τύφλωσε ή χαρά, 'Αρσινόη, Φαίδρα κι' ἐσένα ἡ νίκη, ὁ Εὐουνόη. Ή νίχη πιὰ είναι παρελθόν. Εὐουνόη Σὲ βεβαιώνω ἀθέλητά μου τὸ ποὺ ἔγινε ἔγει γίνει. χαὶ χέρδισα τὸν ἄντρα μου πού γιὰ δικό σου πεθυμοῦσες ἄντρα. : Μὰ ἐγὼ τὴ δυστυχία μου ζῶ Φαίδρα κι' όλο τὴν κλώθω σὰ μαλλὶ στὴ وόκα. : Κι' ὅμως ὁ χρόνος κι' ἡ συνήθεια γαληνεύουν. Εὐουνόη καὶ τὰ μεγάλα πάθη. ' Α ο σιν ό η : Στέκω καὶ δὲ μποςῶ νὰ καταλάδω, θεῖες μου, τὰ βαρετά σας λόγια. (μπαίνει ή Τροφός). Οἱ συνυφάδες λογοφέρνουν πάλιν; Συνήθεια αὐτό 'ναι ἀπ' τὰ πανάρχαια χρόνια. 'Αλλά σὲ τέτοιες ὧρες κάθε πάθος μπαίνει παράμερα καὶ λέμε πῶς νὰ σώσουμε τ' δ,τι μπορούμε. Μὲ κάνεις νὰ τὰ χάνω, παραμάνα! 'Αρσινόη: Τὰ σχοτεινὰ τὰ λόγια ἀχολουθοῦνε λόγια πιὸ σκοτεινά, γεμάτα αἰνίγματα καὶ φόβους. Μὲ τὴ μουρμούρα σου, ἐσὺ γρηά, μᾶς παραζόρισες. Φαίδρα "Αν έχει ή 'Αξιοθέα γιὰ σένα χρέος

Di questo tu colpa non hai, né altri. Ogni evento per lei partorisce neri pensieri e chiose. : Che gli Dei non siano gelosi della vostra fedeltà alla felicità. : Invochi gli Dei perché bàdino a noi e ci gettino addosso iniquo sguardo? : Questo non chiedo. Forse involontariamente il tuo cuore lo chiede per segreta aspirazione. Eh sì! Giacché molto mi tortura stare vicino a voi, vedere come ve la passate bene mentre io sento l' infelicità accanto al mio uomo, se posso così chiamarlo. ed ai miei figli, gli orfanelli, quantunque sia vivo il padre loro. Parola grave tu profferisci, o Fedra. E mi ferisci in sìmile momento di mia vita. : Arsinoe, t'ha accecata la gióia e te, Eurinoe, la vittòria. : Questo ormai è cosa passata. Ti assicuro senza volerlo avvenne ciò che avvenne. : Ma io l' infelicità che vivo sempre come lana la filo sulla rocca. : Eppure tempo ed abitùdine anche le grandi passioni acquètano. : Sto qui e capir non posso, o zie, le vostre gravi parole. : Le cognate litigano di nuovo? Questo è un' abitùdine dei tempi antichi. Ma in sìmili momenti ogni passione si fa da parte per discùtere come salvare quel che si può. Mi fai confondere, nutrice! Ad incomprensibili parole tèngono dietro altre più oscure, piene di enigmi e paure.

Col tuo lamentio, vecchia, ci hai infastidite.

Se Axiothea ti è debitrice

Fedra

Eurinoe

Eurinoe

Fedra

Fedra

Eurinoe

Arsinoe

Eurinoe

Fedra

Eurinoe

Arsinoe

Arsinoe

Fedra

La Nutrice

Fedra

"Οσο γιὰ τὶς παραγγελιὲς καὶ τὶς ὁρμήνιες σου πού μὲ τὸ ποῶτο ξεστομίζεις ἐπιδεκτικά, σὰν τὴ πυαμμάτεια Φοίνικα, παρακαλῶ νὰ τὶς πουλᾶς ἀλλοῦ. Μετά χαρᾶς, κυρά μου, άλλὰ ἐγὰ δεινὰ μαντάτα φέρνω κι' ὄχι ὡς λὲς παραγγελιές. Δεινά σὲ τέτοιους ὅμορφους καιρούς: Οἱ ἀντράδες σας βαρὰ φορτίο πρατᾶνε Τοοφός της πόλης της εὐθύνη. Τό ξέρουμε. Τῶν πρώτων μοίρα αὐτά, Φαίδρα καθηκον κι' ύποχρέωση. Ξένος στρατός την πόλη περιζώνει καὶ σφίγγει, σφίγγει, δλόγυρα τὰ τείχη. 'Ο λόγος ποιός, καλή μου παραμάνα; μὲ τρομάζεις. Ντόπιος στρατός μὰ ἐχτρός. Τοοφός Ξεσήκωμα λαοῦ; Εὐουνόη Ξεσήκωμα λαοῦ! Μᾶς ἔφαγε Τοοφός τὸ πνεῦμα τῆς 'Ανατολῆς κι' ἐσὺ ξεσήκωμα καὶ τέτοια μοῦ ἀραδιάζεις; Ποιός εἶπε τέτοιες φράσεις; Evouvón Τροφός νὰ τὰ σκεφτῆ ἀποκλείεται. Στην πεφαλή μου φύτεψε ὁ Θεὸς αὐτιὰ ν' ἀπούω καὶ νοῦ ν' ἀρπάζω καὶ νὰ κρίνω. · Καὶ γλώσσα ποὺ ἀσταμάτητα μιλᾶ Εὐουνόη γωρίς τὸ λόγο νὰ μετρᾶ καὶ τὸν ἀντίκτυπό του. Καλέ, τί νευρικότητα στὸ γύρω ἀγέρα! 'Αλλά γιατί ὁ έχτρὸς τὴν πόλη περιζώνει; : Τὴν εὐκαιρία ζητῶ. Φαίδρα Καὶ πάντα μιὰ εὐχαιρία περνᾶ ἀπὸ δίπλα σου. Ο ἔξυπνος πάντοτε καραδοκεῖ κι' άρπᾶ τὴν εὐκαιρία... Τί μουρμουράς τὸ γρόνθο σφίγγοντας, ὁ Φαίδρα; Αὐτὰ μᾶς φέρνουν τὰ κεφάλια τῶν ἀντρῶν. "Η πάλιν τὰ παράπονα θ' ἀρχίσης τάγα πως άδικήθηκες στὸ γάμο σου κι' ἄλλοι ἐδῶ εὐτυχοῦνε καὶ φταίει ὁ ἄλφα, φταίει ὁ βήτα καὶ τὸ δικό μας τὸ μυαλὸ δὲ φταίει; ' Α ρ σ ι ν ό η : Μὰ σᾶς παρακαλῶ. Κι' ἂς δὲ μοῦ πέφτει λόγος, παρακαλώ κρατήστε τούς θυμούς σας καὶ τὶς λοξὲς κουβέντες ποὺ ταράζουν

πού τῆς μεγάλωσες τὶς κόρες

τὸν ἐνογλητικό.

δὲ βλέπω ἐμεῖς γιατί τὸ λόγο σου ν' ἀχοῦμε

non vedo per qual motivo ascoltar dobbiamo chi ci importuna. Quanto ai tuoi òrdini ed ai consigli che col primo ostentatamente cacci di bocca, come mercanzia fenicia, ti prego, va a vénderli altrove. La Nutrice : Con gioia, o mia signora, ma jo porto nuove tremende e non òrdini come tu dici. Arsinoe Tremende in simili bei tempi? La Nutrice : I vostri sposi sostèngono un gran peso, la difesa della città. Fedra : Lo sappiamo. Dei primi queste cose sono sorte, dovere ed òbbligo. La Nutrice : Un esercito straniero circonda la città e sempre più intorno stringe le mura. Arsinoe : Quale il motivo, o mia buona nutrice? Mi fai paura. La Nutrice : Un esèrcito del posto ma nemico. Eurinoe : Una sommossa popolare? La Nutrice : Una sommossa popolare? Ci ha morso lo spirito dell' Anatòlia e tu mi snòccioli una sommossa e cose sìmili. Eurinoe Chi ha detto simili frasi? E' escluso che possa pensarle una nutrice. La Nutrice : Un Dio fissò delle orecchie al capo mio perch'io senta ed una mente perché io capisca e giùdichi. Eurinoe : Ed una lingua che parla senza sosta senza misurare il suo discorso e quanto vi si contrappone. Arsinoe : Senti, che nervi nell' aria intorno! Ma perché il nemico circonda la città? Fedra : Cerco l' occasione. E sempre un' occasione passa accanto a te. L' astuto sta sempre in attesa e carpisce l'occasione... La Nutrice : Che borbotti, o Fedra, serrando il pugno? Questo ci portano le teste dei mariti. O forse riprendi a lamentarti d' essere stata trattata, nel matrimonio, ingiustamente, mentre gli altri son qui felici e la colpa è di caio e di sempronio ed il nostro cervello non ha colpa? Arsinge Ma vi prego! Mi si dia il diritto di parlare! Vi prego di rattenere lo sdegno ed il tortuoso parlare che tùrbano ancora

di averle tu cresciute le figlie,

	ἀκόμα πιὸ πολὺ τὸν γύοω ἀγέρα.
Τφοφός	: Θυμό δὲν ἔχω. Πνίγομαι ποὺ ἡ πόλη πνίγεται καὶ βλέπω τὴν 'Αξιοθέα σκυθρωπὴ νὰ τριγυρνᾶ πλέκοντας καὶ ξεπλέκοντας τὰ χέρια νὰ πνίγεται σὰ νἄτανε ἡ ὑπεύθυνη τῆς πόλης, ἐνῶ ἐδωνὰ μαλλώνετε τοῦ λόγου σας ἢ συζητᾶτε μὲ θυμὸ ποὺ δὲν ταιριάζει μὲ τὴν ἀνάστατή μας ὥρα.
Φαίδρα	: "Ωστε κουφάκουγες; "Η σ' ἔχουνε κατάσκοπο νὰ καταγράφης τὶς κινήσεις καὶ τοὺς λόγους μας;
Τ φ ο φ ό ς	Έχω τ' αὐτιὰ ν' ἀκοῦνε θελητὰ κι' ἀθέλητά μου. Καὶ δὲν ἀκούω, μονάχα σὰν τὸ θέλω νὰ μὴν ἀκούω γιατὶ ἔτσι πρέπει.
Φαίδρα	: Γιὰ τὸ συμφέρον σου
Τφοφός	 Γιὰ τὸ συμφέρον μας. Γιατὶ συμφέρον τῆς τροφοῦ στὸ σπίτι πάντοτε είναι νὰ ζῆ ἡ γαλήνη ὁλοῦθε.
Εὐουνόη	: Σωστὰ μιλᾶς κι' ἄς εἶναι ἀνάξιο νὰ κουφακούης, παραμάνα.
Τροφός	: Γι' αὐτὸ μαζέψετε τὸ νοῦ σας καὶ τὴ γλώσσα σας. Παραμονεύει γύρω μας μεγάλος κίνδυνος.
	Κι' ὅταν γνωρίζης γιὰ τὸν κίδυνο κι' εἴσαι ἕτοιμη, λιγώτερο ὑποφέρεις καὶ πιὸ πολὺ βοηθεῖς ν' ἀποδιωχτῆ.
Φαίδρα	: Ποιᾶς πόλης ἄνθρωποι είναι στὸ στρατό;
Τροφός	: Καὶ ποῦ νὰ ξέρω;
Авпти	Δὲν εἴμαι φύλακας στὰ τείχη ἢ καταδότης στὰ χωριὰ καὶ στὰ λιμάνια.
Φαίδρα	: "Αν ἄκουσες, οωτῶ.
Τ φ ο φ ό ς	 Τοῦ Πτολεμαίου ἀνθοῶποι. Σὲ κάθε πόλη ὑπάρχουνε πολλοὶ δικοί του. Καὶ τώρα ἐμπρὸς τραβᾶτε στὴν αὐλή, μαζέψετε τὶς κόρες σας, τὰ παλληκάρια σας,
	τὰ στόματα βουλῶστε, βρέστε τρόπους νὰ παίζουνε ἥσυχα ὅλοι, μὴν ἔχουμε λαχτάρες, ταραχές (φωνὲς ἀπὸ μακρυά).
Φαίδρα	 'Η ταραχή ξεκίνησε στὴν πόλη. Θὰ ξεπηδήσουν οἱ θυμοὶ καὶ τὰ παράπονα κι' οἱ πικραμένοι θὰ μιλήσουν κι' οἱ ἐπιτήδειοι
Τ φ ο φ ό ς	: Τ' ἀκοῦτε; Βοῆκε πιὰ ὁ λαὸς τὴν εὐκαιοία. Δυὸ κίνδυνοι στὴν πόλη. Μέσα κι' ὅξω.

		di più l' aria all' intorno.
La Nutrice	:	Ira non ho. Mi sento soffocare
		ché la città affoga e vedo
		Axiothea aggirarsi pensosa
		intrecciando e disintrecciando le sue mani
		e sentirsi soffocare come se fosse lei
		la responsàbile della città,
		mentre qua vi ingiuriate o discutete con uno sdegno che non s' addice
		in un' ora di inquietúdine.
Г. 1		
Fedra		Sicché hai udito di soppiatto?
		O ti tengono per spia, affinché tu registri i nostri discorsi e i movimenti?
T NT		
La Nutrice	:	Ho le orécchie che volenti o nolenti
		ascòltano. Ed io non sento solo quando voglio
P. 1		non ascoltare perché così si deve.
Fedra	100	Per tuo tornaconto
La Nutrice	:	Per il nostro tornaconto.
		Giacché interessa alla nutrice che sempre in casa
		viva in ogni parte la felicità.
Eurinoe	:	Parli bene anche se è cosa indegna
		tèndere, o nutrice, le orecchie di soppiatto.
La Nutrice	:	Per questo lingua e mente raffrenate.
		Intorno ci sta grave pericolo in agguato.
		E quando sei a conoscenza del pericolo
		e stai pronta, rischi di meno
		e sei di maggiore aiuto per respingerlo.
Fedra		Di quala città sono gli armati?
La Nutrice	:	E che ne so! Sono guàrdia forse sulle mura
		o delatrice per villaggi e porti?
Fedra	- :	Ti chiedo se hai udito.
La Nutrice	:	Son uòmini di Tolomeo e ve ne sono di siffatti
		in ogni città.
		Ed ora andate avanti nella corte,
		adunate le figlie, i giovanetti,
		sigillàtevi la bocca, trovate la maniera
		perché tutti si muòvano tranquilli,
		né diamo luogo ad ansie e turbamenti
Г 1		(Voci di lontano)
Fedra	.500	L'agitazione ha preso il via in città.
		Salteranno fuori ire e pianti
		e gli amareggiati parleranno e gli accorti
La Nutrice	J	
La Nutifice	olno 6	Lo sentite? Il pòpolo ormai ha trovato l' occasione Due i pericoli per la città. Entro e fuori.
		- at a periodi per in error milito e recti.

: Καλύτερα γιὰ μὲ οἱ ἀνήσυχοι καιροί. Φαίδοα : Νά μουρμουρᾶς... νὰ μουρμουρᾶς... Τοοφός (φωνές καὶ σπαθιῶν χτυπήματα). ' Α ρ σ ι ν ό η : Κακὸ σημάδι γιὰ τὸ γάμο μου... Τ ο ο φ ό ς : Μὴν κακομελετᾶς, κορίτσι μου. Στὸν γάμο τίποτα δὲν εἶναι κακοσήμαδο αν έχης νοῦ κι' ἀκούης τοῦ γονιοῦ πού μὲ τὴν πείρα καὶ τὴ γνώση περπατᾶ κι' αν έχης νιάτα ν' αγαπας... 'Η 'Αξιοθέα ζυγώνει... (φωνές καὶ σπαθιών γτυπήματα). ' Αξιοθέα : Τοῦ παλατιοῦ γυναῖκες, τὰ παιδιὰ μαζέψετε. Τί στέχεστε έτσι τρομαγμένες; Με σύνεση καὶ γρηγοράδα μαζευτήτε στ' ἀνώϊ ἐκεῖ ποὺ ὑπάρχει ἀσφάλεια. Μέ ψυγραιμία. Έμπιστοσύνη δίνω ἀμέριστη στά γέρια τῶν ἀντρῶν μας. Καί, παραμάνα ἐσύ, τὸ τί συμβαίνει μάθε. : Μετά γαρᾶς, κυρά μου. Τοοφός ' Αξιοθέα : Καὶ στεῖλε μου ταχύ τὸ μήνυμα. : Μετά χαρᾶς, κυρά μου. Τοοφός ' Α ξιο θ έ α : Μικρὴ 'Αρσινόη, στὴ δυσκολία νὰ μὴ φοδᾶσαι. Τὸ κάθε ἐμπόδιο κάνει τὴ γαρὰ πού θἄρθη γαρά διπλή. ' Α ο σινό η : Στὸ λόγο σου ύπακούω, μητέρα. Μὰ ἡ καρδιὰ φοδᾶται. ' Αξιοθέα : Κι' ἐσεῖς τοῦ παλατιοῦ γυναῖχες, νὰ σταθῆτε έδῶ κι' ἐκεῖ προσμένοντας τὸ μήνυμα. Καὶ τώρα ἐμπρός! Ἡ καθεμιὰ στὸ χρέος της. (φεύνουν). : Τὴν ταραχὴ φοβᾶμαι, τοὺς πολέμους, Χοοικό πού νέες αμάγες ξεσηκώνουνε στὸν τόπο. Ο δυνατός τὸν γρόνθο σφίγγει μὲ σκληρότητα, δ πλούσιος τσιγκουνεύεται καὶ παραδέρνουν οἱ φτωχοὶ κι' ἀγωνιοῦν. Καὶ μιὰ στιγμή ξεσπάζει τὸ κακό. Τοῦ ξεσημώματος ή ἀντάρα σπέρνει γύρα στην πόλη πυρχαγιές καὶ φόνους, πάει πιὰ τὸ σέβας, πάει κι' ὁ νόμος, δὲν ξέρει ὁ συγγενής τὸν συγγενή του, δέν ξέρει ὁ φίλος πιὰ τὸ φίλο καὶ μήτε ὁ λεύτερος πιὰ νοιώθει λεύτερος, μήτε κι' ὁ σκλάβος νοιώθει σκλάβος η νοιώθει λεύτερος. (μπαίνουν ή φαίδρα κι' ή Κυμόθόη). : Προγώρα, Κυμοθόη. Μή τρέμεις καὶ τοὺς ἴσκιους.

Α΄ Κορυφαία: Ἡ Φαίδρα μὲ τὴ σκλάβα της.

Fedra : Meglio per me i tempi incerti. La Nutrice : Bròntoli... bròntoli... (Voci e colpi di spade) Arsinoe Cattivo segno per le mie nozze... La Nutrice Non pensare a male, ragazza mia. Nulla è di cattivo segno alle nozze se hai cervello e dai ascolto al genitore. che si avvale dell' esperienza e delle conoscenze e se hai giovinezza... Axiothea si avvicina... (Voci e colpi di spade) Axiothea O donne della reggia, adunate i ragazzi. Perché ve ne state così atterrite? Alla svelta e con buon senso al piano superiore radunàtevi, là dove esiste sicurezza. Con freddezza. Ripongo la mia fidùcia intatta nelle mani dei mariti nostri. E tu, nutrice, apprendi ciò che succede. La Nutrice Con piacere, o mia signora. Axiothea : E màndamene sùbito la nuova. La Nutrice Con piacere, o mia signora. Axiothea : Piccola Arsinoe, paura non avere nella difficoltà. Ogni ostàcolo rende la gioia che verrà dùplice gioia. Arsinoe : Ti ubbidisco, mamma. Però il cuore teme. Axiothea E voi donne della reggia, sostate qua e là in attesa della nuova. Ed ora avanti! Ognuna ai propri impegni. (Vanno via) Canto Del Coro: Temo i disòrdini e le guerre che nuove discordie suscitando vanno nel paese. Il potente con durezza serra il pugno, il ricco si fa àvido

ed i pòveri vivono nell' ànsia e nel tormento.

In un àttimo esplode la catàstrofe.

Incendi e morti intorno alla città dissémina l' onda della sommossa: addio rispetto ormai, addio legalità, il congiunto ignora il consanguineo suo. l' amico non conosce più l' amico e chi è libero più tale non si sente e lo schiavo non si sente più schiavo

né libero.

Fedra : Va avanti, Chimotòe. Delle ombre non aver paura.

Il Coro : E' Fedra con la sua schiava.

: Δεν είν' έδῶ ή τροφός, φυλάχτρα Φαίδοα μ' άγουπνο μάτι. Τη μισῶ γιατί παντοῦ τὴ μύτη χώνει κι' ἀκούει καὶ καταδόνει κι' δρμηνεύει καὶ φοβερίζει κι' ἐρεθίζει. : Κυρά, φοβᾶμαι. 'Ο νόμος λέει Κυμοθόη νὰ μὲ κρεμάσουν ἂν τὸ σκάσω από τοῦ ἀφέντη μου τὸ σπίτι. : "Αν σὲ συλλάβουνε. Μὰ ἐγὼ κανόνισα Φαίδρα νὰ φύγουμε ἀνενόγλητες στη χώρα μου. "Ωρα τὴν ὥρα, ἐξάλλου, θὰ χυμήξουν στὸ παλάτι, θά σφάξουν καὶ θὰ κάψουν καὶ θὰ κλέψουν κι' όλες ἐσᾶς ἀνδρόποδα θὰ πάρουν στίς γυναικαγορές μακρυά στά ξένα. Α΄ Κορυφαία: 'Ο δοῦλος δοῦλος ὅπου πάει. Κυμοθόη: Μὰνὰ ξεφύγουμε δὲν είναι δυνατό γιατί πολύς στρατός παντοῦ γυρνάει. "Ακουσα ἀπ' ἔξω νὰ τὸ λένε οἱ δοῦλοι. Β΄ Κορυφαία: 'Ο πόλεμος δὲν ξέρει λεύτερον ἢ δοῦλο. Φαίδοα : Μὰ ἐσύ δὲν εἶπες πὼς γνωρίζεις ανθρώπους έμπιστους πού σίγουρα έξω ἀπὸ τὰ τείχη θὰ μᾶς ὁδηγήσουν; Είπες πώς τὸ χουσάφι μου εὔκολα θά ξαγοράση τούς ανθρώπους. Α΄ Κορυφαία: Θεούς κι' ἀνθρώπους τὸ χρυσάφι ἐξαγοράζει. : Κυρά, φοβᾶμαι. Ξεσηκώθηκε ὁ λαός. Κυμοθόη Έγω γνωρίζω έχτρους τῆς πόλης. Τί είπες; Έχτρούς γνωρίζεις; Φαίδρα Έγτρούς θὰ πλήρωνες νὰ μᾶς συνδράμουν στὸ φευγιό; Μὰ τοῦτο πιὸ πολύ συμφέρει. Σὲ τέτοιες ὧρες πιὸ τίμιος φέρνεται ὁ ἐχτρὸς γιατί συμσέρον έγει πιὸ πολύ καὶ τὴν ἀνωμαλίο πληθαίνει μὲ τὴν πράξη του. Β΄ Κορυφαία: Δεν είναι κίνδυνος πιὸ κίνδυνος από την έπικίνδυνη γυναίκα. : Λοιπόν, ἐσὰ θὰ πάρης τὰ παιδιά μου, Κυμοθόη, Φαίδοα καὶ πρώτη θἄβγης ἀπ' τὴν πίσω πόρτα πού πάει όλόϊσια στὸ περβόλι. Στην καλυμένη με κισσό σπηλιά θά περιμένης. Ξέρω τὴ μυστικὴ ἔξοδο ἀπ' τὰ τείχη. : Κι' ἄν μὲς τὸ περιβόλι τριγυρίζουνε φρουρὲς Κυμοθόη καὶ καταδότες ἢ χυμήξουνε οἱ ἐχτροὶ πῶς θὰ φυλάξω τὰ παιδιά, ποιὰ ξήγηση θὰ δώσω;

Α΄ Κορυφαία: Ἡ γλώσσα κόβει μὰ κι' ὁ νοῦς.

Fedra : Oui non c' è la nutrice, guardiana dal vigile occhio. La òdio perché ti ficca il naso dappertutto e sente e denunzia e dà consigli ed èccita e minàccia. Chimotoe : Padrona ho paura. La legge prescrive di impiccarmi se fuggo dalla casa del mio signore. Fedra : Se ti préndono. Io però ho stabilito di andare indisturbate nella mia città. Da un momento all' altro, senz' altro, si riverseranno nella reggia. per uccidere, bruciare e saccheggiare, e tutte vi porteranno lontano prigioniere nei mercati ove si véndono le donne, in terra estranea. Il Coro : Lo schiavo è schiavo ovunque va. Chimotoe : Ma non è possibile la fuga, poiché ovunque l'esèrcito s'aggira numeroso. Udii di fuori i servi raccontarlo. Il Coro La guerra non conosce libero o schiavo. Fedra : Ma tu non hai detto che conosci uòmini fidati che sicuramente fuori delle mura ci guideranno? Dicesti pure che facilmente il mio oro avrebbe questi uòmini comprati. Il Coro : L' oro compra uòmini e dei. Chimotoe Signora, ho paura. Il pòpolo s'è rivoltato. Io conosco dei nemici della città. Fedra : Che hai detto? Conosci dei nemici? Pagheresti dei nemici perché ci guidino a fuggire? Meglio così! In siffatti momenti più onorevolmente si comporta il nemico poiché ne ricava maggior vantaggio e la confusione accresce. Il Coro : Non v'è pericolo maggiore della donna pericolosa. Fedra : Ordunque, Chimotoe, tu prenderai i miei figli ed uscirai per prima dalla porta di dietro che porta diritto nel giardino. Aspetterai nella grotta ricoperta d'èdera. Conosco l' uscita segreta dalle mura. Chimotoe : E se nel giardino vi s' aggirano delatori e guàrdie o vi faranno impeto i nemici, come proteggerò i ragazzi, che spiegazione fornirò? Il Coro : L' inventiva è della lingua ma pur anche della mente.

			Διπλὸ κακό.
Φα	ιί	δ φ α	: Τοὺς τολμηροὺς βοηθοῦν οἱ περιστάσεις. Κάτι θὰ βρῆς ἢ θἄβρω νὰ ξεφύγουμε. Μᾶς πνίγουν τώρα οἱ τοῖχοι ἐδῶ. Πόσο περίμενα μιὰ τέτοια ταραχὴ νὰ δῶ τὴν εὖκαιρία μου νὰ μοῦ γνέφη! Νὰ φύγουμε, νὰ φύγουμε! (μπαίνει ἡ Τροφός).
Τ (Q	ο φ ό ς	: Ποῦ πᾶτε; Τόπος δλωνῶν μονάχα τὸ παλάτι. Πατρίδα τῆς γυναίκας εἶν' τὸ σπίτι τοῦ ἄντρα της.
Φ ο	χí	ίδοα	: Ἐκεῖ ποὺ δὲ σὲ σπέρνουν τί φυτρώνεις, παραμάνα; Νὰ γνοιάζεσαι γιὰ τὴν κυρά σου κι' ὅχι γι' ἄλλων δουλειὲς ποὺ δὲ ζητᾶνε μήτε τὴ γνώση σου, μηδὲ τὴ δούλεψή σου.
Т (9	ο φ ό ς	 Φύλακα μάτι καὶ φρουρὸ τῶν γυναικῶν μὲ ιοθέα, κυρά μου Φαίδρα. Κι' ὀφείλω τὴν ἐστία της νὰ κοιτάζω, νὰ προστατεύω ἀπ' τὶς ἐπιβουλὲς ἢ τὰ τυχαῖα παραστρατήματα.
Φο	α	ίδ φ α	: Πάρε σπαθί καὶ στάσου ν' ἀντικόψης τὸν ξενικὸ στρατὸ μιὰ κι' ἔχεις μὲς τὰ στήθη τοῦ λιονταριοῦ καρδιά.
Т	Q	ο φ ό ς	: Δὲν πολεμᾶνε μόνο μὲ σπαθὶ καὶ μὲ κοντάρι. Κι' ὁ νοῦς κι' ἡ φρόνηση κι' ἡ πρόβλεψη σπαθὶ 'ναι τοῦ πολέμου καὶ κοντάρι. Δὲ νοιώθεις πὼς ἄν φύγης σπέρνεις μές στὸ παλάτι μαῦρο πανικό; Κι' ἄν σὲ συλλάβη ὁ ξένος τότε κίνδυνος εἶναι κάθε τι νὰ μολογήσης ἀθέλητα γιὰ θελητά σου. Ξέρουν μύριους τρόπους νὰ κυνηγοῦν καὶ νὰ ψαρεύουν τὴν πληροφορία. Κι' ὁ ἄντρας σου ποὺ στέκει δίπλα στὸ βασιλιὰ ἀδερφὸς κι' ὑπεύθυνος μοιράζοντας μαζί του κίνδυνο καὶ βάσανα τί ταραχὴ θὰ νοιώση, τί ντροπὴ μὲ τὸ φευγιό σου;
Φ	α	ίδρα	 ''Αντρας δὲν εἶν' αὐτὸς ποὺ σὰ γυναίκα του δὲ νοιώθει τὴ γυναίκα του.
Т	Q	ο φός	 Φρόνιμα λόγια αὐτὰ δὲν εἶναι κι' οὔτε ταριάζουν σὲ γυναίκα μηδὲ στοὺς ῆρεμους καιρούς.
Φ	α	ίδ φ α	: Μιὰ σκλάβα σὰν ἐσὲ δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἐλέγχη τὸ τί λέγω κι' ἄν σ' ἔχουνε σὲ ὑπόληψη μὲς τὸ παλάτι,
		Springtil et	γιατί τούς παραστέχεις στην ἀνάθρεψη.
Т	6	οφός	: Τὴ γλώσσα δάγχωσε. Ζυγώνει ἡ 'Αξιοθέα, ποὺ δὲ χωνεύει ἀντίλογα στὶς κρίσιμες στιγμές.

Una dùplice disgrazia.

Fedra : Agli audaci danno le circostanze aiuto. Troverai o troverò qualcosa per fuggire.

Qua ora ci sòffocano le mura.

Per quanto tempo ho atteso simile sconquasso per vedere l'occasione farmi un cenno!

Andiamo, dunque, andiamo!

La Nutrice : Dove andate? Solo la reggia è il luogo di tutti.

La patria della donna è la casa dello sposo.

Fedra : Perché, nutrice, alligni là dove non ti séminano?

Datti cura della tua padrona e non delle altrui

faccende, che non richiédono né l' òpera tua, né la tua opinione.

La Nutrice : Axiothea, o Fedra, mia padrona, m' ordinò

un occhio vigile a guàrdia delle donne. E badar debbo al suo focolare

per difènderlo da insidie ed eventuali sconfinamenti.

Fedra : Prendi una spada e férmati a contrastare

l' esèrcito nemico, giacché hai in petto

un cuore di leone.

La Nutrice : Non combattiamo solo con lancia e spada.

Anche la mente, la prudenza e previggenza

sono spada e lancia in guerra. Non capisci che se scappi

nel palazzo nero pànico dissémini. E se il nemico ti cattura allora c'è rischio che tu confessi ogni cosa

volente o nolente. Sanno mille modi per cacciare e pescare informazioni. E tuo marito, che sta a fianco del re fratello e garante, condividendone pericoli e preoccupazioni insieme,

come si turberà, che vergogna sentirà per la tua fuga?

Fedra: Marito non è chi non sente come moglie

la sua donna.

La Nutrice : Sagge parole queste non sono

e né s' addicono ad una donna

né ai tempi sereni.

Fedra: Una schiava come te, anche se ti tengono in stima

perché li assisti nella créscita dei figli, non ha diritto a confutare ciò che dico.

La Nutrice : Mòrditi la lingua. Si avvicina Axiothea,

la quale non digerisce censure nei momenti di crisi.

(μπαίνει ή 'Αξιοθέα). ' Αξιοθέα : Τί εἴδους μαλλώματα εἵν' αὐτά; Αὐτὸ μαντεύω ἀπὸ τὴ στάση σας κι' ἀπὸ τὴν ἔξαψή σας. Φαίδρα, γιατί δὲν εἶσαι ἀπάνω δίπλα στὰ παιδιά σου; Καὶ σχλάβα ἐσύ, στὶς αἴθουσες τί τριγυρνᾶς; Κι' ὁ παραμάνα, ἐσένα ἀλλοῦ σὲ πρόσταξα νὰ στέκης. : Λόγος σ' ἐμὲ δὲν πέφτει τώρα. Τροφός Η Φαίδοα ας δώση έξήγηση για τα καμώματά της. Έγω στην προσταγή ύπακούω κι' έκεῖ ἐπιστρέφω πού μ' ἔταξες βιγλάτορα καὶ παρατηρητή. Ή Φαίδρα πρώτη πρέπει νὰ μιλᾶ. 'Αξιοθέα : Κι' έξήγηση προσμένω. (φεύγει ὁ Τροφός). : Θὰ σοῦ μιλήσω καθαρά, γιατὶ πιὰ δὲ φοδᾶμαι, Φαίδρα μήτε κατακραυγές καὶ μήτε τιμωρίες. Βαρέθηκα τὰ σπίτια αὐτὰ ποὺ κρέμονται καθώς φοβέρες πάνω στὸ κεφάλι μου. Μέτρα τὸ λόγο μὲ τὴ φρόνηση. 'Αξιοθέα : Δὲν ἔχει φρόνηση τὸ ξέσπασμα. Α΄ Κοουφαία: : 'Αφέντρα σὲ δικό μου σπίτι, ὁ 'Αξιοθέα, δὲν εἶμαι. Φαίδρα Γυναίκα τοῦ ἄντρα μου τοῦ νόμιμου δὲν εἶμαι. Γιατί νὰ κατοικῶ σ' αὐτὰ τὰ δώματα; Μιὰ στάλα ἂν ἔμεινε φιλότιμο στὰ στήθη μου θὰ ποέπει πιὰ τὰ μάτια μου νὰ πάρω καὶ νὰ φύγω έστω κι' αν γύρω μας παραμονεύουν οἱ ἀπειλές. ' Αξιοθέα : Πολύ παράξενα μιλᾶς καὶ προπαντός σὲ τέτοια ταραγμένην ώρα πού πρέπει ή σύνεση τὰ πάντα νὰ όδηγῆ. Α΄ Κορυφαία: Οἱ ταραγμένες ὧρες δίνουν θάρρος. ' Α Ειοθέα : Θάθελα ξήγηση τῶν λόγων σου. 'Ομολογῶ πὼς μὲ στενοχωρεῖς διπλά. "Όταν παντρεύεται ή γυναίκα θέλει, 'Αξιοθέα, Φαίδρα νὰ διαφεντεύη σὰ βασίλισσα τὸ σπίτι της. Έχείνη νὰ φροντίζη γιὰ τὸν δεῖπνο, έχείνη νὰ φροντίζη τί θὰ ὑφάνουν, έκείνη νὰ φροντίζη τὸ κελλάρι καὶ νὰ προστάζη καὶ νὰ τιμωρῆ. Έδω 'μαι δεύτερη καὶ τρίτη κι' ὁ λόγος μου παράξενα ἀντηχεῖ κι' ἴσως νὰ τὸ λογίζουν γιὰ ἀνταρσία κι' έλλειψη σεβασμοῦ κι' άδιαντροπιά. Σωστὰ 'ναι τὰ ὅσα λὲς μὰ καὶ ἄδικα. ' Αξιοθέα : Έξάλλου μές τὸ σπίτι δυὸ κεφάλια νὰ διαφεντεύουν δὲν μποροῦν. Ἡ ἀρχὴ 'ναι μιά. Θαρρῶ ἐπικίνδυνο σὲ ξέχωρο παλάτι νὰ κατοικῆς σὲ τέτοιο δύσκολο καιρὸ ποὺ ὁ σεβασμὸς

Axiothea : Che razza di diverbi son questi? Lo indovino dal vostro atteggiamento e dalla vostra eccitazione. Fedra, perché non sei di sopra presso i ragazzi? E tu, ancella, perché t' aggiri nelle stanze? E a te, nutrice, ordinai di stare altrove. La Nutrice : Non spetta a me ora parlare. Che Fedra spieghi il suo operato. Io ubbidisco all' ordine e torno dove mi ponesti sentinella e scolta. Axiothea Per prima deve parlar Fedra ed una spiegazione attendo. Fedra Chiaro ti parlerò, giacché più non temo né rimprotti né punizioni. Stancata mi sono di queste case che son sospese come oscure minacce sul mio capo. Axiothea Misura le parole con prudenza. Il Coro Lo sdegno prudenza non conosce. Fedra : Padrona non sono nella mia casa, o Axiothea. Né moglie del mio legittimo consorte. Perché abitare in queste stanze? Se goccia d' orgoglio in petto m'è rimasta, bisognerà ch'io, priva di speranza, vada via ed intorno a noi stiano pure in agguato le minacce. Axiothea : Parli in un modo strano soprattutto in un momento così turbato in cui il buon senso deve guidare tutto. Il Coro : Le ore di turbamento infòndono coraggio. Axiothea : Vorrei che mi spiegassi il tuo parlare. Confesso che mi affliggi doppiamente. Fedra : Quando la donna va sposa, vuole, o Axiothea, regnare come regina sulla sua casa. Aver cura dei pasti, pigliarsi càrico di ciò che tesseranno, avere a cuore la dispensa. comandare e punire. Qua sono seconda e terza e il mio parlare sùscita strana eco, e forse lo giùdicano ribelle, mancanza di rispetto ed impudenza. Axiothea : Esatto ciò che dici, ma anche ingiusto. Senz' altro in casa due teste comandar non pòssono. Una è l' autorità. Penso rischioso che tu dimori in una reggia a parte in sì difficile momento in cui il rispetto

Τώρα μὲ τὸ παραμικρὸ οἱ ἀγύρτες κι' οἱ ἐπιτήδειοι τὸν ὄχλο ξεσηκώνουν γιὰ ὕποπτα συμφέροντα, ένω στην ένωση πολλών πληθαίνει ή δύναμη κι' ή προστασία τῶν ἀνηλίκων πετυχαίνει. : "Έχεις σκληρές ἀπόψεις γιὰ τὸν ὅχλο Φαίδρα καί ταπεινωτικές, βασίλισσα. : "Αλλο 'ναι ὁ λαὸς κι' ἄλλο 'ναι ὁ ὅχλος. ' Αξιοθέα : Γιὰ τὸ δεσμὸ τοῦ σύνευνου δὲν εἶμαι σίγουρη. Φαίδοα γι' αὐτὸ στὰ μάτια ὕπνος ἤρεμος δὲν ἔρχεται, ξεκουραστής. 'Ανάμεσά σας κι' αν υπάρχω έδω δεν είμαι. Τις υποψίες ἀκολουθῶ κι' ἀπ' τὸ θυμό μου πέφτω στη ντροπή καὶ τὴν ἀπελπισία. Νοιώθω τη θέση σου. Δὲ σὲ κατηγορῶ. ' Αξιοθέα : 'Αλλ' ἄν τὸ λοξοδρόμημα τοῦ ἑνὸς γιὰ ἐπδίκηση ἀπολουθή τὸ λοξοδρόμημα ἄλλου, τότε τὰ πάντα πᾶνε ἀπ' τὸ κακὸ στὸ γείριστο γωρίς κανένα κέρδος. Ψηλά τὸ μέτωπο κι' ὀρθώσου, Φαίδρα, στάσου πιστή κι' ὑπάκουη κι' ἀναμάρτητη γιὰ νἄγης πάντα παρρησία καὶ νὰ σὲ σέβονται θεοί κι' ἀνθρῶποι. Ή ἐκδίκηση τὸ κρίμα δὲν ξεπλένει. Η ἐκδίκηση στοιβάζει κρίμα νέο. Β΄ Κορυφαία: Μπαίνει ή τροφός ἀνήσυχη πρατῶντας τὴν ἀσπίδα άδέξια. (μπαίνει ή Τροφός). Τ ο ο φ ό ς : Μήνυμα μαῦρο μὲς τὰ μαῦρα καθημερνά συμβάντα, πιὸ μαυριδερό, κομίζω ἀσήκωτο! Τί σκούζεις ἔτσι; Τί κρατᾶς: Τὸ λόγο στρογγυλό νὰ λὲς καὶ καθαρό προστάζει ή λογική κι' οί περιστάσεις. : Φορτίον ἀσήκωτο γιὰ μιὰ ψυχή προχωρημένη Τοοφός σὲ γρόνια καὶ νυχτέρια σὰν ἔμέ, βασίλισσά μου. Α΄ Κορυφαία: Τρομάζω νὰ μαντέψω μάντεμα κακό. : Καὶ δὲν τὴν πρόδωσε ὁρμηνεύει ὁ βασιλιάς, Τοοφός κοιτώντας ψηλομέτωπος. ' Α ξιοθέα : Μὰ μίλησε ἐπιτέλους, παραμάνα. Β΄ Κορυφαία: Σκοτώνουν τ' άξεδιάλυτα καὶ δίδουλα. Το ο φός : Έτούτη 'ναι τοῦ Πασικράτη ἡ ἀσπίδα ἡ τιμημένη. Σ' αὐτή τὸν φέρανε νεκρὸ ἀπὸ δόρυ ξενικὸ κατάστηθά του καρφωμένο. (φεύγει ή Κυμοθόη). ' Α ξιοθέα : Καὶ λέγαμε μὲ τοὺς δεσμοὺς τοῦ γάμου

δεν έγει νόημα γιὰ κανένα.

Ora per un niente gli impostori ed i furbi aizzano la plebe per sospetti interessi, mentre la forza aumenta nella generale unione e la difesa dei minori va in porto. Fedra O regina, hai idee dure quanto misere sulla plebe. Axiothea : Una cosa è il pòpolo ed altra la plebe. Fedra : Del legame dello sposo sicura non sono e ciò non dà agli occhi miei sonno tranquillo e rèquie. Anche se sto in mezzo a voi io qua non sono. Seguo i sospetti e per lo sdegno cado nella vergogna e nella disperazione. Capisco la tua condizione. Non ti condanno. Axiothea Ma se il procèdere tortuoso dell' uno per vendetta segue il mal procedere dell' altro, allora il tutto va di male in peggio. senza guadagno alcuno. Leva alta la fronte, o Fedra. sta fida, ubbidiente e senza macchia onde tu abbia sempre franchezza nel parlare e gli uòmini e gli dei onore ti rèndano ed ossèquio. La vendetta non lava il delitto. La vendetta procaccia nuova colpa. Il Coro Se ne viene la nutrice inquieta reggendo goffamente : Una triste nuova, in mezzo ai neri quotidiani eventi La Nutrice ben più scura, insopportàbile vi porto. Axiothea : Perché gridi così? Che porti? La lògica e le circostanze impòngono un parlare chiaro e tondo. La Nutrice : Un peso insopportàbile, o regina, per un' ànima come me, andata avanti negli anni tra le veglie. Il Coro Ho paura di indovinare una brutta profezia. La Nutrice "Non tradì" ammonisce il re. guardando a fronte alta. Axiothea : Ma parla una buona volta, nutrice. Il Coro : Uccidono la falsità e la doppiezza. La Nutrice : Questo è l' onorato scudo di Pasicrate. Lo portàrono su di esso ucciso da spada memica conficcàtaglisi nel petto. (Chimotoe va via) Axiothea : Pensavamo di imparentarci coi legami delle nozze.

non ha valore per nessuno.

νὰ συγγενέψουμε. 'Αντρεῖος κι' ώραῖος κι' ἀπὸ σπίτι, καλόκαρδος κι' εὐγενικὸς ὁ Πασικράτης. Πόσο θὰ ταίριαζε στὴν 'Αρσινόη φεγγάρι κι' ήλιος! : Τὴ δύστυχη, τὴ δύστυχη ποὺ χάνει τὸ γαμπρὸ Τροφός ποίν τη χαρά γνωρίση τοῦ παντρέματος! Α΄ Κορυφαία: Δύστυχη δυὸ φορὲς γιατὶ πετοῦσε ψηλά σὲ σύννεφα χαρᾶς πρὶν λίγο. : Παρακαλώ, γυναίκες, νὰ φυλάξετε κουφὸ έτοῦτο τὸ χαμὸ μὴ μάθη τον ἡ 'Αρσινόη. "Ωρα δέν είναι γιὰ στηθοδαρμούς. Ή πόλη κινδυνεύει κι' όλοι πρέπει τη σωτηρία της πόλης να σκεφτόμαστε. Δεύτερον ἔρχεται τὸ σπίτι καθενός. : Πολύ μᾶς ποροϊδεύει ή μοίρα. Φαίδρα "Αλλα έτοιμάζεις κι' άλλα σοῦ έτοιμάζει ζηλόφθονα. Εὐτυχισμένος εἶναι αὐτὸς ποὺ συμφωνᾶ τὸ καθετὶ ποὺ έτοίμασε μὲ κεῖνο πού ή Μοίρα τοῦ έτοιμάζει. ' Αξιοθέα : Κρύψε σὲ μέρος σίγουρο τ' ἀπομεινάρι τοῦτο τῆς νιότης καὶ τῆς λεβεντιᾶς του, παραμάνα, τή στραφτερή του ἀσπίδα. Θάρθη ὁ καιρὸς — αν ἔχουμε καιρὸ γραμμένο νὰ τὸν τιμήσουμε διπλά. Καὶ τώρα στὰ ἔργα μας νὰ σώσουμε τοῦ σπιτικοῦ μας τὸ ουθμό. ('Απὸ μέσα). 'Αλλοίμονο! πικοὸ μαντάτο. 'Αρσινόη: Ή 'Αρσινόη, βασίλισσα. Τροφός : 'Η 'Αρσινόη. Ποιὸς πῆρε τὸ μαντάτο ' Αξιοθέα στ' ἀνυποψίαστο της τ' αὐτὶ χωρὶς νὰ λυπηθῆ πώς μεταδίνει σπαραγμό;

Το ο φός : Ἡ Κυμοθόη θαροῦ ποὺ δὲν τὴ βλέπω ἐδῶ!... Φαίδρα, στην κόρη παραστάσου. Κι' ἐσύ, γρηά, ποὺ τὴ μεγάλωσες, ξοδεύοντας ζωή, πᾶρε γλυκά στ' ἀχείλι λόγια νὰ μαλαχώση ὁ πόνος τῆς παρθένας. Ξέρεις τί σκέψεις υποπτες γεννουν τέτοια παθήματα στ' άσκεφτα νιάτα. Ποὺ εἶναι στὴν ἀσκεψία τὰ πιὸ σοφά.

Νά την μὲ ξέπλεκα μαλλιὰ καὶ ματωμένα μάγουλα καὶ ξεσκισμένα ροῦχα νὰ σιμώνη... Πικοή, κορούλα, πῶς μὲ σφάζεις! (μπαίνει ή 'Αοσινόη).

Valoroso e bello e di buona stirpe, cordiale e gentile egli era. Che còppia avrebbe fatto con Arsinoe: la luna e il sole!

La Nutrice : L' infelice che perde lo sposo

prima di conòscere la gioia delle nozze!

Il Coro : La due volte infelice, poiché poco fa alta volava su núvole di gioia.

Axiothea : Vi prego, donne, di tenere segreta questa sventura, onde non l'apprenda Arsinoe.

Non è tempo di bàttersi il petto. La città è in pericolo e tutti dobbiamo

pensare alla sua salvezza.

La casa d' ognuno vien dopo la città.

Fedra Di noi si fa beffa la sorte

Tu prepari una cosa ed essa invidiosa

un' altra te ne appresta.

Felice colui le cui cose ch' egli stesso prepara fanno còppia con quanto gli appronta la sorte.

Axiothea : Cela, o nutrice, in parte sicura ciò che resta

della sua giovinezza, questo suo balenante scudo. Tempo verrà, se è scritto quando, che doppio onore gli tributeremo.

Ed ora ai nostri còmpiti

perché della casa si conservi il ritmo.

Arsinoe : (Dall' interno) Ahimé! Una amara notizia.

La Nutrice : E' Arsinoe, regina.

Axiothea : Arsinoe! Chi portò la nuova

al suo orécchio che non nutriva sospetti senza spiacersi di recarle affanno?

La Nutrice : Penso Chimotoe che qui non vedo più!...

Axiothea : Fedra, sta vicina alla ragazza. E tu, vecchia, che l' allevasti spendendoci una vita,

trova sulle tue labbra delle dolci parole onde s' attènui nella giòvane il dolore. Tu sai quali sospettosi pensieri

sìmili sofferenze gènerano nella spensierata gioventù.

Fedra Che nella spensieratezza è la più saggia.

La Nutrice : Eccola avvicinarsi a noi scarmigliata, con le guance insanguinate

e le vesti strappate... Misera, figliuola, come mi uccidi!

'Αξιοθέα

Φαίδρα

Τροφός

'Αξιοθέα

' Α ο σιν ό η : Μάνα, τὸν Πασικράτη δόου πολέμιο πῆσε μακουά ἀπ' τὸ φῶς, μακουά μου. Μάνα, ποῦ νἄβοω στύλο ν' ἀκουμπήσω, ποῦ νἄβοω φῶς νὰ δοῦν τὰ μάτια μου, ποῦ νάβρω τὸ νεοὸ νὰ δοοσιστῶ! ' Αξιοθέα : Ύπομονή. Καὶ συγκρατήσου, κόρη μου. Δὲν κάνει κόρη βασιλιᾶ μποοστὰ σὲ φιλικὰ καὶ ξένα μάτια νὰ ὀλοφύρεται. Μὲ όλοφυριούς δὲ λιγοστεύει ὁ πόνος. Α΄ Κορυφαία: 'Ο θρῆνος ξαλαφρώνει τὴν καρδιά. ' Α ρ σ ι ν ό η : 'Η Κυμοθόη τὰ πάντα μοῦ μολόγησε. Την τιμημένη ἀσπίδα δόσε μου νὰ τὴν σωιγταγκαλιάσω κι' ας ήμουν μόνο στην ψυχή δική του καὶ στ' ὄνειρό μου. Κλάψε. Τὸ δάκου ξαλαφρώνει τὴν καρδιά. Φαίδρα Ντοοπή 'ναι οἱ ντροπιασμένες πράξεις. Β΄ Κορυφαία: Κι' οἱ ντροπιασμένες σκέψεις. Μὰ τὴν ἀγάπη ὅποιος θρηνεῖ τὴν τίμια Φαίδοα τίμιος λογιέται καὶ τὸ δείχνει κι' είναι, ένω ξαλάφρωση κερδίζη κι' ἀναπαμό. ⁵Ω παραμάνα, δόσ' μου τὴν ἀσπίδα του... 'Αρσινόη: έδῶ ἄγγιζε ὁ ἀγκώνας... Αξμα! τ' ἀντρείου τὸ αξμα καὶ τοῦ ὡραίου. Α΄ Κορυφαία: Τοῦ τίμιου ώραίου κι' εὐσεβοῦς... ' Α ο σιν ό η : Διπλή γαρά στο κάθε μάτι. "Ελα, πορούλα μου, στούς ἴσκιους τ' ἀνωγιοῦ, Τοοφός έκει πού διαμονή των γυναικών την έταξαν δ νόμος κι' ή συνήθεια, έλα νὰ πᾶμε νὰ θοηνήσης λεύτερα. ' Αξιοθέα : Πήγαινε ἐσύ, Το γρηά, στὸ πρῶτο σου καθήκον κι' ἄσε την κόρη στα δικά μου χέρια ώς μάνα νὰ τῆς παρασταθῶ στὸ δίκαιο πόνο της. (φεύγει ὁ Τροφός). ' Α ο σινόη : 'Αφίλητη κι' ἀνύπαντοη καὶ δίχως τέκνα θ' ἀπομείνω. ' Αξιοθέα : Μὴ κακομελετᾶς. Καὶ τὸ κακομελέτημα ντροπή γεννα καὶ σύγχυση. ' Α ο σιν ό η : Ποῦ πᾶς, καλέ μου; (Κομὸς) Σὲ ποιὰ γωνιὰ τοῦ Κάτω Κόσμου τὸν ἴσκιο σου ν' ἀναζητήσω; Γιατί πικρή τη βλέπω τη ζωή. ' Α ξιοθέα : Πικρή δὲν εἶναι μὰ πικρή τὴν κάνουμε. ' Α ρ σ ι ν ό η : Ποιές νύχτες θὰ περάσω μοναχή

Arsinoe : Mamma, un' asta nemica ha strappato alla luce, lontano da me, Pasicrate. Mamma, dove trovare una colonna per appoggiàrmici, dove una luce perché i miei occhi védano. dove dell' acqua per rinfrescarmi? Axiothea : Pazienza! Fatti forza, figlia. Non sta bene che una figlia di re davanti ad occhi estrànei e d'amici si lamenti. Il dolore non s' attènua con le querele. Il Coro : Il pianto dà sollievo al cuore. Arsinoe : Chimotoe m'ha confessato tutto. L' onorata spada dalla a me perché stretta l'abbracci anche se fossi solo a contatto della sua ànima e nel corso d'un mio sogno. Fedra : Piangi. Le làgrime dan sollievo al cuore dell' uomo e della donna insieme. Vergogna sono le azioni vergognose. Il Coro : Ed i vergognosi pensieri. Fedra : Ma chi piange il nòbile amore nòbile è stimato d' èsserlo dimostra mentre acquista sollievo e pace. Arsinoe : Nutrice, dammi il suo scudo... Qua il suo gòmito toccava... Del sangue! Il sangue d' un nòbile, d' un valoroso. Il Coro : D'un valoroso buono e pio... Arsinoe : Doppio piacere per ogni sguardo. La Nutrice : Vieni, figlia mia, al sicuro, al piano superiore, là dove legge e consuetùdine dispòsero la dimora delle donne. Vieni, andiamo, sì che tu possa levare liberamente i tuoi fùnebri lamenti. Axiothea : Va tu, vecchia, al tuo primo dovere e lascia la figlia a me nelle mie braccia. onde io che le son madre le stia vicina nel giusto suo dolore. Arsinoe : Resterò senza baci, senza sposo e senza figli. Axiothea : Non pensare al male. Anche i cattivi pensieri son fonte di disdoro e smarrimento. Arsinoe : Dove vai, mio caro? (S' ode piangere) In qual àngolo degli Inferi cercare la tua ombra? Perché vedo amara la vita? Axiothea : Amara non è, ma amara la rendiamo. Arsinge Quali notti trascorrerò sola

χωρίς τη θύμησή σου; Ποιὰ σκέψη νὰ κοιτάξω, ποιὸ γλυκόνειρο παλιό γωρίς ἐσέ; "Ελα, πορούλα. Φαίδρα, παραστάθου. ' Αξιοθέα : Ή παρηγόρια δὲ γιατρεύει μα απασχολεῖ τὴν σχέψη... (φεύγουν ὅλοι). Χορικό : Στὰ νιάτα ὁ πόνος εἶν' 6αρύς. γιατί είναι ή φαντασία φλογάτη κι' ή πείρα μόλις που γεννιέται. Κι ἀπάνω στη φωτιὰ τοῦ πόνου δ λογισμός δὲν ἔγει μέτρο καὶ τ' ἄνομα τολμᾶ. Κι' διως τοῦ νέου ὁ πόνος γρήγορα σὰ μπόρα ξεθυμαίνει καὶ μένει μόνο στην καρδιά μιὰ θύμηση γλυκόπικοη. (μπαίνει ή Τροφός). 'Αδύνατο. 'Η ἀρρώστεια σκόρπισε στὸ σπίτι. Τοοφός Κάτι τὸ σάπιο βρίσκεται στῆς Πάφου τὸ βασίλειο. Α΄ Κορυφαία: Τρομαζω. Τρόμος μές στο λόγο σου καὶ τὴ θωριά σου. Δὲν ἔχω συνηθίσει τέτοια νὰ θωρῶ. Β΄ Κοουφαία: Κι' όμως λαχτάρες έχουν τὰ παιδιά κάθε στιγμή μες την ανάθρεψή τους. Μὲς τὰ γυναίχεια ἔργα πάντα ζῆ ἡ ζωή. Α΄ Κορυφαία: Καὶ στῶν ἀντρῶν τὰ ἔργα; Τ ο ο φ ό ς : 'Ο πόλεμος, που παίρνει τη ζωή. Β΄ Κοου φαία: Στητή σάμπως ἀτάραχη ή βασίλισσα πλησιάζει. ' Αξιοθέα: Τί ταραχή καὶ τί τρομάρα φέρνεις, παραμάνα; Ποιὰ θύελλα, ποιὰν ἀντάρα; Βοοντοφωνᾶς καὶ σειέται τὸ παλάτι. Βασίλισσα, μονόχα ἐσὺ μπορεῖς τ' άδέρφια νὰ γωρίσης ἀπὸ ἀμάγη θανατηφόρα. Διχόνοια δοθώθηκε στη μέση ' Αξιοθέα τῶν ἀδερφῶν; Ο Νικοκλής τὸν Έτεοκλή κατηγορεῖ πώς πρόδωσε σὲ ἀδύναμες στιγμές τη συμμαχία μὲ τὸν 'Αντίγονο. ' Αξιοθέα Ο σύνευνος της Φαίδρας χάνεται μές την κακόφημη τη φήμη. Σὲ γλεντοκόπι μὲ περαστικούς ἐμπόρους 'Αλεξανδρινούς

μολόγησε πώς σύντομα τὸ κράτος

senza il tuo ricordo? A qual pensiero, a qual dolce vecchio sogno vòlgere senza di te il mio pensiero? Axiothea : Vieni, figlia, Assistila, Fedra, La consolazione non guarisce, ma distoglie il pensiero... (Vanno via) Canto del Coro: Forte il dolore in gioventù poiché la fantasia è accesa e l'esperienza in sul nàscere si trova. E sul fuoco del dolore la ragione non ha metro ed ardisce cose ingiuste. Tuttavia del giòvane il dolore presto s' attènua come bora e nel cuore resta solo un ricordo dolce-amaro. La Nutrice : Impossibile! Il male s'è sparso nella casa. Qualcosa di marcio si trova nel regno di Pafo. Regina, signora... Il Coro : Ho paura. Vi è terrore nelle tue parole e nel tuo sguardo. La Nutrice : Non sono abituata a vedere simili cose. Il Coro : Eppure i ragazzi hanno ansie ad ogni istante nel corso della loro créscita. La Nutrice : Nelle òpere d' una donna vive sempre la vita. Il Coro : Ed in quelle degli uòmini? La Nutrice : La guerra, che toglie la vita. Il Coro : Ritta, imperturbata avanza la regina. Axiothea : Che turbamento e che terrore, bàlia? Quale tempesta e che sommossa? Tu urli e n'è scossa la reggia. La Nutrice : Regina, solo tu puoi allontanare i fratelli da una guerra di morte apportatrice. Axiothea : Una discordia è sorta tra i fratelli? La Nutrice : Nicocle accusa Eteocle di avere, in un attimo di debolezza, l' alleanza con Antígono tradita. Axiothea : Il marito di Fedra perde tra la maldicenza la sua fama. La Nutrice Durante degli svaghi con dei mercanti

alessandrini di passaggio

disse che presto lo stato

	τοῦ Πτολεμαίου στὴν Αἴγυπτο θὰ πέση τὴ δύναμή του χάνοντας καὶ τὴν ἐπιρροή. Ό καταδότης πάντα πρόχειρος τὴν εὐκαιρία δὲ χάνει καὶ τὸ μηνᾶ στὸν Πτολεμαῖο.
' Αξιοθέα :	Εἴν' τὸ κρασὶ στὴν εὐτυχία μιὰ στάλα περίσσιας εὐτυχίας. "Όμως σὰν ξεπεράσης τὸ πρεπούμενο
	πέφτεις χαμαὶ καὶ δυστυχεῖς, γιατὶ τὴ σκέψη παραλύει καὶ σφάλματα τὤνα ξοπίσω τοῦ ἄλλου κάνεις.
Τ φ ο φ ό ς :	Μὰ τὸ κακὸ πιὸ πέρα προχωρεῖ. Τὴν κατηγόρια ἀρνιέται ὁ Ἐτεοκλῆς. Σὲ μιὰ παράφορη στιγμὴ τραβάει τὸ ξίφος.
' Αξιοθέα :	Αὐτὸ 'ναι πιὰ ἀνταρσία. 'Η Φαίδρα προσπαθεῖ κρυφὰ νὰ φύγη κι' ὁ Έτεοκλῆς μπροστὰ στοὺς στρατηγοὺς
	τραβάει τὸ ξίφος!
Τ φ ο φ ό ς :	Δυὸ στρατηγοί τὸ βασιλιὰ προστάτεψαν.
' Αξιοθέα :	'Αοχὴ κακῶν. 'Ο μέσα κόσμος θἄρθη τοῦ ἐχτροῦ μας συνεργός.
Τροφός:	Ή Φαίδρα κατά δῶ ἔρχεται.
Φαίδρα :	Βασίλισσα. Ποιὰ ταραχὴ καινούρια στὶς ταραχὲς τὶς ἄλλες κάθεται καὶ χλώμιασες;
' Αξιοθέα :	Μπῆκε ἡ ὀχιὰ ἡ διχόνοια μὲ στὸ παλάτι.
Φαίδρα :	Γιὰ μὲ ἄν μιλᾶς νομίζω μὲ ἀδικεῖς.
'Αξιοθέα :	'Ο ἄντρας σου σήκωσε σπαθι ἀνταρσίας.
Φαίδρα:	'Αδύνατο, γιατὶ τοῦ λείπει ἡ δύναμη γιὰ πράξεις ἀγαθές.
' Αξιοθέα :	Πράξη ἀγαθή την ἀνταρσία θαρρεῖς;
Φαίδρα :	"Αν είναι γιὰ νὰ σώσης τὸ λαό.
' Αξιοθέα :	Πολλοὶ γιὰ πρόσχημα τοῦ πάθους των σύνθημα βάζουν τοῦ λαοῦ τὴ σωτηρία
* / S	έλπίζοντας στη συνδοομή.
Φαίδρα:	'Αλλὰ τὸν ἄντρα μου κατηγορεῖς
	μὲ ποιὰ κατηγορία; Νὰ λὲς πὼς σήκωσε ἀνταρσία είναι ένας λόνος
	εἶναι ἕνας λόγος. ˇΊσως μιὰ γνώμη διάφορη
	καὶ νἆναι ἡ γνώμη του ἡ σωστή.
'Αξιοθέα :	Τράβηξε τὸ σπαθί του ἐνάντια στὸ Νικοκλῆ.
Φαίδρα :	Γιατί;

	di Tolomeo in Egitto crollerà perdèndone il potere e l' autorità.
	Il delatore, sempre lì pronto, non perde l' opportunità.
:	Il vino nella fortuna è una goccia in più di felicità. Ma come oltrepassi il dovuto cadi a terra e ti rovini, poiché paralizzi il tuo pensiero e commetti uno sbaglio dopo l' altro.
	Ma il male progredisce. Eteocle respinge l'accusa. In un momento di furore estrae la spada.
:	Questo è già rivolta. Fedra tenta di partire di nascosto ed Eteocle davanti ai generali estrae la spada!
:	Due generali hanno difeso il re.
:	Un principio di sventure. La gente che sta dentro le mura del nemico sarà còmplice.
:	Fedra viene verso di qua.
:	Regina, qual nuova agitazione sovrasta le altre sì che ti sei fatta pàllida?
:	E' entrato a palazzo della discordia il serpe.
:	Se parli di me, penso che mi fai torto.
:	Tuo marito ha levato la spada della rivolta.
:	Impossibile, poiché gli manca la forza per delle buone imprese.
:	Molti a pretesto delle loro brame pòngono come parola d' òrdine la salvezza del pòpolo sperando nel suo concorso.
:	Ma di quale reato mio marito incolpi? Dire che sollevò una sommossa

è una parola.

: Ha estratto la sua spada

contro Nicocle.

: Perché?

E' possibile che abbia diversa opinione e che la sua opinione sia la giusta.

Axiothea

La Nutrice

Axiothea

La Nutrice Axiothea

La Nutrice Fedra

Axiothea

Axiothea Fedra

Axiothea

Fedra

Axiothea

Fedra

Fedra

' Αξιοθέα	:	Φανέρωσε στοὺς ξένους ὁ ἄντρας σου τὴ μυστικὴ τοῦ κράτους συμμαχία μὲ τὸν ᾿Αντίγονο. Τὸ ἀποκαλύπτει ὁ βασιλιὰς στὴ σύναξη κι᾽ ἀντὶ συγγνώμη νὰ ζητήση σπαθὶ προτείνει ὁ ἄντρας σου μὲ πάθος.	
Φαίδρα	:	*Αν τοῦτο πόλη καὶ λαὸ ἀφελῆ δὲ βλέπω λόγο νὰ τὸν ψέξω.	
' Αξιοθέα	:	"Οποιος στὸ νόμο καὶ τὴν τάξη πάει ἐνάντια καὶ δίκαιο νἄχη δίκαιο χάνει.	
Φαίδρα	:	Κι' ή 'Αρσινόη ποὺ χύμηξε νὰ πέση ἀπ' τὸν ἐξώστη κάτω στὸ πλακόστρωτο τέλος νὰ δώση στὴ ζωή της	
'Αξιοθέα	:	είχε τὸ δίκιο καὶ τὸ δίκιο τὤχασε; Τί λές, γυναίκα; Ποῦ τὴν ἄφησες;	
Φαίδρα	:	Στην Εὐουνόη κοντὰ ποὺ μὲ γλυκάδα	
	-	τὴν ὁρμηνεύει κι' ἔτρεξα σ' ἐσένα τὸ μήνυμα νὰ φέρω.	
' Αξιοθέα	:	Νάρθη μπροστά μου. (πηγαίνει ή Φαίδρα νὰ τ Πήγαινε δὲς κι' ἡ τύχη ἄς τὸ θελήση δμόνοια νἄρθη ἀναμεσό τους,	ή φέρη)
		ψύχραιμα νὰ σκεφτοῦν τὴ σωτηρία μας.	
Τροφός	:	Έκλιπαρῶ ἐπιείκεια γιὰ τὸ φύτρο σου τὴ δύστυχη 'Αρσινόη. Εέρεις τί φλόγα κλειοῦνε οἱ πρωτοξύπνητες καρδιές.	
, 1 8 9 4		Ή καλωσύνη σου πολλά κακά θά φέρη.	
'Αξιοθέα		Ή καλωσύνη πάντοτε είναι καλωσύνη.	
Τροφός			
' Αξιοθέα	:	Γιὰ κεῖνο ποὺ τὴν παίονει;	
Τροφός	:	"Αν είσαι μάνα, ποὺ τὴ γέννησες, είμαι καὶ μάνα ἐγὼ ποὺ τὴ μεγάλωσα.	
		Γι' αὐτὸ ζητῶ ἐπιείχεια γιὰ τὸ βλαστάρι σου ποὺ εἶναι γιὰ μὲ βλαστάρι τῆς ψυχῆς μου.	
' Αξιοθέα	:	Στὴν ὥρα ἡ αὐστηρότητα, στὴν ὥρα ἡ καλωσύνη.	
Τφοφός	:	Κι' ὅμως στὴ δύσχολη περίσταση τοῦ νιοῦ μονάχα τὸ γλυκόλογο περνᾶ κι' ἡ καλωσύνη.	
Α΄ Κορυφαί	α:	Σωστὰ μιλοῦν κι' οἱ δυό τους καὶ μένει ὁ νοῦς σὲ τί θὰ κλίνη.	
' Αξιοθέα	:	Πήγαινε έχει στη θέση σου	
V a, 1 B g a		νὰ μὲ πληφοφορῆς, τὰ μέτρα μου νὰ παίρνω καὶ νὰ γνωρίζω.	

Axiothea	: Tuo marito ad estranei ha reso nota
	la segreta alleanza di stato
	con Antigono. Lo rivela il re all' assemblea
	ed invece delle scuse, nel suo furore,
	tuo marito propone la spada.
Fedra	: Se questo giova alla città ed al pòpolo
	ragione non vedo per biasimarlo.
Axiothea	: Chi va contro l' ordine e la legge
	perde anche il diritto ad avere ragione.
Fedra	: Ed Arsinoe, che si lanciò
	per gettarsi giù sul selciato dal balcone
	e fine porre alla sua vita, aveva tal diritto ed or l'ha perso?
Axiothea	
	: Donna, che dici? Dove l'hai lasciata?
Fedra	: Vicino ad Eurinoe che con dolcezza la riprende e da te corsi
	la nuova a riferiti.
Axiothea	: Che venga a me davanti. Tu, vecchia,
	va a vedere e se la sorte lo vuole
	venga tra loro la concòrdia,
	onde pènsino con freddezza alla salvezza nostra.
La Nutrice	: Chiedo clemenza per il tuo virgulto
	l' infelice Arsinoe.
	Ben sai che fiamma chiùdono i cuori appena svegli.
Axiothea	
La Nutrice	: Molti mali cagionerà la tua bontà.
	: La bontà è sempre bontà.
Axiothea	: Per colui che la concede o per colui che la riceve?
I a Ninaniaa	1 True for a live management and a mission for
La Nutrice	: Se tu sei la madre che la partoristi, madre le sono anch' io che l'ho cresciuta.
	Per questo chiedo indulgenza per me
	e la tua gemma, della mia ànima germoglio.
Axiothea	: A suo tempo la severità,
	a suo tempo la bontà.
La Nutrice	: Eppure nella situazione scabrosa della gióvane
	han crèdito soltanto la parola dolce
	e la bontà.
Il Coro	: Pàrlano bene tutte e due
	e resta ignoto a che la mente tende.
Axiothea	: Va là al tuo posto
	ed infòrmami, onde io prenda le mie misure
	e note le renda.

'A E + a 0 ft a : 'Eyés apportéin pion ord rolorm

: Πηγαίνω! "Α! νὰ τὴν 'Αρσινόη. Βασίλισσα τὸ λόγο μου ἄχουσε... (μπαίνει ή 'Αρσινόη). ' Αξιοθέα: Πράξη κακόφημη δεν πρόσμενα ἀπὸ σένα, τὸ ποῶτο φύτοο μου, 'Αρσινόη. Πῶς τόλμησες νὰ καταστρέψης τὴ ζωή σου καὶ μαῦρο πένθος ἄδοξο σ' ἐμᾶς νὰ φέρης καὶ στὴν πόλη; Δίνει ὁ Θεὸς μὲ τὸν πατέρα τὴ ζωή. Δικαίωμα τὸ παιδὶ νὰ τὴν ξεγράψη, να την πατήση, να τη χάση τη ζωή δεν έχει. ' Α ρ σ ι ν ό η : Μάνα, δὲν ἔχει νόημα ἡ ζωὴ γιὰ μένα. ' Αξιοθέα : Στὴν ἡλικία σου ἡ ζωὴ τὸ πιὸ μεγάλο νόημα ἔχει. ' Α ρ σ ι ν ό η : 'Ο ξαφνικός χαμός τοῦ Πασικράτη, ποὺ ἔπρεπε νυμφίος στὸ πλάϊ μου νἇταν, μοῦ δείχνει πιὰ τὸ χρέος μου. Στὸν Κάτω Κόσμο πρέπει τὸν ἴσκιο του ν' ἀκολουθήσω. ' Α ξιο θ έ α : 'Η τελετή τοῦ γάμου δὲ σᾶς ἕνωσε. 'Ο πόθος τῆς καρδιᾶς δεσμὸς κι' ἂν εἶναι, δεσμός δὲν είναι ἄν δὲ δώση τή συγκατάθεσή του δ νόμος κι' ή τελετή νὰ τὸν σφραγίση. ' Α ο σινόη : Τὸ μυστικὸ ἀρραβώνα τῆς ψυχῆς κανένας νόμος δέν ξεγράφει. ' Αξιοθέα : Θάταν τιμή γιὰ σένα ἀσύγχριτη τὸν πόνο σου ἂν τὸν σφράγιζες στὰ στήθη καὶ μὲ ψηλὰ τὸ μέτωπο ἄν δεχόσουν τὸ χτύπημα τῆς μοίρας. ' Α ο σινόη : Τὴ λογικὴ βαρέθηκα. Πολλά, πάρα πολλά κακά στοιβάζει έτούτη. ' Αξιοθέα : 'Αντιμιλᾶς, ὑψώνοντας φωνή, ποὺ λίγο πιὸ πέρα θἇταν ἀνταρσία. ' Α ρ σ ι ν ό η : Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μιλᾶ, μητέρα. Α΄ Κορυφαία: Ξεπήδησε ή διχόνοια παντοῦ, παντοῦ. ' Α ξιο θ έ α : Αὐτὸ σημαίνει πὼς σὲ πῆρε τὸ κατήφορο. Ή συμβουλή γονιοῦ δὲν είναι προσταγή σ' αἰχμάλωτο ἢ σὲ δοῦλο. Ή προσταγή γονιοῦ γιὰ τὸ παιδί πάντοτε συμβουλή λογίζεται. ' Α ο σιν ό η : Μάνα, τὸ δρόμο ποὺ ἄρχισα ἄφησε ν' ἀποτελειώσω. ' Αξιοθέα : Έγὼ προστάζω μέσα στὰ παλάτια

La Nutrice : Vado. Ah! ecco Arsinoe. O regina, ascolta le mie parole... Axiothea : Non m' aspettavo un' azione disonorévole nella mia prima gemma, Arsinoe. Come osasti attentare alla tua vita ed arrecare a noi ed alla città un triste inglorioso lutto? Dio per mezzo del papà ci dà la vita. Il figlio diritto non ha di cancellarla. di calpestarla e pèrderla. Arsinoe : Mamma, per me la vita non ha senso. Axiothea : Credo che alla tua età la vita àbbia un maggior senso. Arsinoe : L' improvvisa pèrdita di Pasicrate, che doveva al mio fianco essere sposo, m' indica ormai il mio dovere. Debbo negli Inferi seguire la sua ombra. Axiothea : Il rito nuziale non vi ha unito. Il desiderio del cuore anche se è un legame. vincolo non è, se la legge non dà il suo consenso ed il rito non lo suggella. Arsinoe : Nessuna legge abolisce il segreto pegno d' amore del cuore. Axiothea : Un onore incomparàbile sarebbe se tu suggellassi in petto il tuo dolore ed a fronte alta accettassi il colpo della sorte. Arsinoe : La ragione ho preso a noia. Non fa che accumulare mali su mali. : Parli sfrontatamente, alzando la voce, Axiothea che poco più oltre sarebbe rivolta. Arsinoe : Mamma, ognuno ha diritto di parlare. Il Coro : Dovunque, dappertutto è esplosa la discòrdia. Axiothea : Questo è segno che sei su una brutta china. Il consiglio d' un genitore non è un comando dato a schiavo o a prigioniero. E l' ordine d' un padre per il figlio sempre passa per consiglio. Arsinoe : Mamma, lascia che tèrmini la strada che ho intrapreso. Axiothea : Io entro la reggia dò disposizioni

γιὰ τὰ γυναίκεια ἔργα. Στά σχοτεινά χελλιά θά σὲ σφαλίσω γιὰ ἀσφάλεια κι' ὄχι τιμωρία. Έκει μές τὸ σκοτάδι καὶ τὴ μοναξιὰ τή λογική θὰ ξαναβοῆς. Γυναίκες, πάρτε την. Φαίδρα : Βασίλισσα, τί κάνεις: Ποοσβολή στὸ μέσα πόνο ἐξακοντίζεις; ' Αξιοθέα "Αν είναι γιὰ νὰ σώσω τὸ παιδί, παιδί δικό μου, δέ δειλιάζω μπροστά στὸ κάθε μέσο. Φαίδοα : 'Η έξουσία κι' ή δύναμη σκληρή σὲ κάνει. Μὰ ἡ εὐτυγία φωλιάζει μές τη γλυκάδα της καρδιάς. Βασίλισσα, σ' ἐκλιπαρῶ. Θὰ παραστέκω της. Στό σκοτεινό κελλί μήν τη σφαλίσης. Έξάλλου ὁ βασιλιὰς τὸ λόγο τὸ στερνὸ πρέπει νὰ πῆ σὰ βασιλιάς. ' Α ξιοθέα : "Αλλες φουρτοῦνες κεῖνο δέρνουν. Τοῦ σπιτικοῦ τὴν τάξη ἐγὼ κρατῶ ύπεύθυνα καὶ σταθερά. Γυναίκες, πάρτε την. ' Α ο σινόη: Μάνα, τὸ σκοτεινὸ κελλὶ δὲν τρέμω. Μές τὸ σκοτάδι θάχω σίγουρο καιρὸ τὴ μνήμη του νὰ ζω. Μέρα τη μέρα θ' ἀποχάνομαι, θὰ ρέβω ώσπου νὰ πάω στὸν "Αδη νὰ τὸν βοῶ. ' Αξιοθέα : Γυναίκες, πάρτε την. Α΄ Κορυφαία: 'Απ' τὸ κακὸ στὸ χείριστο. Τ ο ο φ ό ς : Σαλέψετε, παλάτια, καὶ σαλέψετε. ⁵Ω! λογικά σαλέψετε, κι' ἐσεῖς καρδιὲς ξεριζωθητε! Χάθηκεν ή πόλη. ' Αξιοθέα : Φριγτά δεινά μᾶς προφητεύεις, παραμάνα; Φαίδρα : 'Οργή Θεοῦ χτυπᾶ τὶς κεφαλές μας. Α΄ Κορυφαία: 'Ανοίγει ή γη καὶ χάνεται ὁ λαός. ο ο φ ό ς : Τὰ μάγουλα ματῶστε, ξεριζῶστε τὰ μαλλιά. Χαθῆτε! 'Αξιοθέα Μίλησε πιά. : Μάτια, τὸ φῶς μὴ βλέπετε. Τροφός Μάτια μου, τυφλωθήτε. Φαίδρα : Μᾶς ἔζωσεν ὁ τρόμος κι' ό,τι θωρούμε μαύρο τὸ θαρρούμε.

: Δεν είναι θέαμα πιὸ τρομακτικό,

πού νὰ μὴν τὤβλεπα...!

sui còmpiti che spèttano alle donne. Negli oscuri cellari ti chiuderò per sicurezza e non per punizione. Là nell' isolamento e nell' oscurità ritroverai il giudizio. Donne, prendétela. Regina, che fai? Tu sferri un' ingiùria ad un interno duolo. Axiothea : Se è per salvare la figlia, la mia figlia, non conosco esitazioni davanti ad ogni mezzo. : L' autorità ed il potere dura ti fanno. Ma la felicità s' annida in fondo ad un dolce cuore. Regina, di grazia — le starò io accanto non chiùderla in un' oscura cella. Del resto occorre che l' ùltima parola la dica il re da re. : Altre tempeste lo bistràttano. Axiothea Io tengo il governo della casa con responsabile fermezza. Donne, prendétela. : Mamma, paura non ho d' una buia dispensa. In mezzo al buio avrò di certo il tempo di riviverne il ricordo. Finirò giorno dopo giorno, mi consumerò finché vado nell' Ade a ritrovarlo. Axiothea : Donne, prendétela. : Di male in peggio. La Nutrice : Scuótiti, reggia, scuótiti! Ah! menti, sconvolgétevi e voi, cuori, sradicàtevi! La città è perduta. Axiothea : Tremendi mali, nutrice, ci profetizzi. : L'ira di Dio s' abbatte sulle nostre teste. : La terra si spalanca ed il pòpolo vi rovina. La Nutrice : Insanguinàtevi le guance e strappàtevi i capelli! Siete perdute! : Parla ormai. Axiothea : Occhi, non guardate la luce. La Nutrice Accecàtevi, occhi miei. : Il terrore ci ha avvolte e ciò che vediamo nero è frutto del nostro pensiero.

: Non c'è spettàcolo più tremendo,

non l' avessi mai visto!

Fedra

Fedra

Arsinoe

Il Coro

Fedra

Fedra

La Nutrice

Il Coro

' Α ξιοθέα : Γρηὰ τρελλή, πιὰ θὰ μιλήσης; Μὰ τοὺς θεοὺς δὲν ξέρω τί νὰ πῶ! ' Α ο σινόη : Μαῦρο κελλὶ κι' ὑγρὸ καὶ μοναξιὰ πιὸ μαύρη κι' ὄνειοο σκοτεινό, τοομακτικό σᾶς παραδίνομαι. ' Αξιοθέα : Μίλησε πιά. Μὰ τί κομπιάζεις; Φαίδοα : Μίλησε πιά, γρηά. Τοοφός : "Ένας ἀπάνω τ' ἄλλου στοιβαγμένοι, χεροπιαστά δετοί σάν άδερφοί. τὸ δρόμο πῆραν τοῦ θανάτου μὲ τὸ δικό τους γέρι. ' Α ξιο θ έ α : Μὰ ποιοί, καλέ; Μᾶς ἔπνιξες. ' Α ο σιν ό η : 'Ωραῖο νὰ παίρνης μόνος σου τὸ δρόμο τοῦ θανάτου. Τοοφός : Οἱ ἀπεσταλμένοι ξαναγύρισαν. Ο βασιλιάς τούς δέχτηκε ψυχρά. Μά είχε ματιά ξαστραφτερή πού δήλωνε τη μέσα ταραχή του. «'Ο 'Αργεῖος» τοῦ λένε «δὲν πιστεύει στὸ λόγο σου. Μὰ σέβεται τὸ στέμμα σου καὶ τὴν παλιὰ φιλία. Σοῦ στέλνει τοῦτο τὸ σπαθὶ καὶ πρᾶξε κατά πού θέλεις». Τὰ εἶπαν κοφτά, χαιρέτισαν καὶ φύγαν. Σὲ δυὸ στιγμὲς σιωπῆς ξηγήθηκαν μὲ τὴ ματιὰ τ' ἀδέρφια. Τραβάνε τὰ σπαθιά τους, τὰ φιλοῦν κι' ένας ξοπίσω τ' άλλου μπήγουν τα στὸ στῆθος. Ποοτίμησαν τὸ θάνατον ἀπ' τὴν παράδοση, τὸν ἐξευτελισμό. Φαίδοα 'Αντρείε μου σύνευνε, δέν πρόσβαλες τὸ μέτωπό σου κι' ἄς τὸ σφράγισαν μ' ένα σημάδι, την ακριτομύθεια. Βασίλισσα, κρατήσου έδῶ στὸν ὧμο μου. Τροφός : Νὰ σὲ κρατήσω, δύστυχη βασίλισσά μου. 'Αρσινόη : Μάνα, μάνα, σοῦ προσπέφτω, ζητῶ συγχώρεση π' ἀθέλητά μου σὲ στεναχώρησα βαριά. Πατέρα μου, πατέρα μου... ' Α ξιοθέα : Τὸ βῆμα μου ἀκολούθησε, 'Αρσινόη... (φεύγουν).

Βαρύ τὸ χτύπημα σκοτώνει

κάθε ζωοδότρα ἀντίδραση.

Axiothea : Vecchia pazza, parlerai ormai? Per gli Dei non so che dire! : O nera, ùmida dispensa, Arsinoe o solitùdine più nera, o sogno tenebroso e tremendo, mi consegno a voi. Axiothea : Parla ormai. Ma perché èsiti? Fedra : Vecchia, parla ormai. La Nutrice : Ammassati l' uno sull' altro, tenendosi per mano legati, da fratelli, la via della morte han preso di propria mano. : Ma chi, buon Dio? Tu ci mozzi il fiato! Axiothea Arsinoe : Bello prendere da sé la strada della morte. : Gli ambasciatori sono ripartiti. La Nutrice Con freddezza li accolse il re. Ma aveva uno sguardo folgorante che dimostrava l' intimo cruccio. "Argeo" gli dìcono "non presta fede alla tua parola, rispetta però la tua corona e l' amicizia antica. Questa spada ti manda, tu fanne quel che vuoi". Lo dissero senza raggiri, lo salutàrono e via. In silenzio, in un baleno con un' occhiata i due fratelli si sono intesi. Sfòderano e bàciano le spade e l' un dopo l' altro se le càcciano nel petto. Han preferito la morte alla resa, al disonore. Fedra : O mio valoroso consorte, offesa non hai la tua fronte, anche se l' hanno suggellata d' un marchio, quello della loquacità. Regina, règgiti qua sulle mie spalle. La Nutrice : Che ti regga io, mia infelice regina. Arsinoe : Mamma, madre mia, a te mi prostro e perdono ti chiedo per averti, senza volerlo, pesantemente offesa. O padre, o padre mio... Axiothea : Segui i miei passi, Arsinoe... (Vanno via)

Canto del Coro: Un duro colpo uccide

ogni vivace reazione.

Χορικό

Τὶς σιωπηλὲς ἀντάσες νὰ φοδᾶσαι. γιατί είναι τοῦτες πού οημάζουν! 'Ο πόνος ὁ ξετσίπωτος, ποὺ οὐρλιάζει καὶ στηθοδέρνεται κι' άγκομαγᾶ. σὲ λίγο ξεθυμαίνει σὰν ἀτμὸς πού βρίσκει τρύπα καὶ ξεφεύγει γιὰ νὰ μὴ σπάση τὸ δογεῖο. Εὐτυγισμένο λέω τὸν ἄνθρωπο πού τὶς γαρὲς τὶς πιὸ μεγάλες δὲ γνωρίζει μηδὲ τὶς λύπες τὶς βαρειές.

μὰ ζῆ στὸ μέτρο.

(μπαίνουν 'Αρσινόη καὶ Τροφός).

Θὰ πάω νὰ νὰ πέσω στοῦ πατέρα 'Αρσινόη:

τὸ ματωμένο σῶμα.

Τροφός : Στάσου, παιδί μου, καὶ δὲν κάνει

ανύπαντοη κοπέλα νὰ μοιρολογᾶ

μπροστά σὲ κόσμο.

'Αρσινόη: Τὸν στύλο τοῦ σπιτιοῦ μας τὸν πατέρα τὸ πιὸ μεγάλο σέβας, πάω νὰ κλάψω.

: Μονάγα ὁ γυιὸς μπορεῖ στὸ πτῶμα τοῦ πατέρα δίπλα

σὰν ἄντρας νὰ σταθῆ.

Τῶν γυναικῶν ἡ μοίρα λέγει κουφά νὰ κλαῖμε ὅ,τι ἀγαπᾶμε. Κοίταξε ή βασίλισσα ή μητέρα σου τὸν πόνο κράτησε περήφανα

κι' ας έπεσαν στούς ώμους της φροντίδες δυσβάσταχτες καὶ γιὰ ἄντρα ἀκόμα.

Ή μάνα χάνει σύνευνο. 'Αρσινόη:

Τοοφός

Μὰ ἐγὼ τὸν κύρη χάνω, δεύτερο θεό,

τὸν πλάστη μου.

Α΄ Κορυφαία: Μοίρα κακή νὰ γάνης σὲ μιὰ μέρα

πατέρα κι' ἔρωτα.

' Α ρ σ ι ν ό η : Γιατί στὰ πόδια του νὰ μὴ κυλήσω.

νὰ τὰ φιλήσω καὶ νὰ κλάψω, τὰ μάγουλα νὰ γδάρω, νὰ ματώσω,

νὰ στηθοκοπηθῶ;

Τροφός Τ' ὅ,τι δὲν ἔκανεν ἡ μάνα,

πώχει τὸ πρῶτο χρέος καὶ τὴν εὐθύνη,

δὲν πρέπει ἐμεῖς.

Κρατήσου, κόρη μου, κι' ή μάνα πλησιάζει.

(μπαίνει ή 'Αξιοθέα).

' Αξιοθέα : Μήν κλαῖς, παιδί μου. Φώτιση γιὰ μᾶς

θά στείλουνε οἱ θεοί.

Τούς ἄντρες ἄφησε πρεπούμενα

τούς ύψηλούς νεκρούς μας νὰ έτοιμάσουν. 'Ο δρόμος τῆς καρδιᾶς εἶν' εὕκολος.

Abbi paura dei contrasti muti,

giacché sono essi quelli che pòrtano rovina!

La doglia sfacciata, che urla e si percuote il petto e spàsima, in breve esala come vapore che trova un foro e scappa via, senza che si rompa il vaso. Stimo felice l' uomo

che ignora le gioie più grandi come pure i pesanti dolori.

ma vive del poco e con misura.

Vado a riposare sul corpo insanguinato del padre mio.

Arsinoe

Arsinge

: Férmati, figlia, poiché non sta bene La Nutrice

che una fanciulla non sposata innalzi, davanti alla gente, il suo fùnebre lamento.

: Vado a piàngere mio padre. la colonna della casa, il suo più grande onore.

La Nutrice : Solo il figlio perché uomo accanto al cadàvere può stare. La sorte delle donne vuole

che noi piangiamo in segreto ciò che amiamo. Guarda come la regina tua madre ha rattenuto con orgòglio il suo dolore quantunque si siano abbattute sulle sue spalle delle cure dure a portarsi anche per un uomo.

Arsinoe : La mamma perde lo sposo,

ma io perdo il mio signore, un secondo dio,

il mio fattore.

Il Coro : Sorte malvagia pèrdere in un sol giorno

padre ed amato.

Arsinoe : Perché non rotolarmi ai piedi tuoi,

> baciarli e piangere, graffiarmi a sangue il viso e picchiarmi il petto?

La Nutrice : Ciò che la mamma non ha fatto,

anche se primo suo dovere ed òbbligo,

non sta a noi fare.

Frénati, figlia mia, la mamma s' avvicina.

Axiothea : Non piàngere, figlia.

Gli dei ci ispireranno.

Lascia che gli uòmini come dovuto prepàrino i nostri illustri morti. La via del cuore è fàcile.

50

Μὰ ἡ λογική ἄλλα μᾶς προστάζει, τὰ δύσχολα. (μπαίνουν Φαίδρα κι' Εὐρυνόη).

Εὐουνόη Φαίδοα : Μὲ κάλεσες, βασίλισσα; : Μὲ κάλεσες, βασίλισσα;

' Αξιοθέα : Στ' ἀνώϊ, 'Αρσινόη, μὲ τὰ παιδιὰ

καί τὶς γυναίκες μείνε καὶ περίμενε.

(φεύγει ή 'Αρσινόη).

' Α ο σινόη : Μάνα, ὑπακούω.

' Α ξιοθέα : 'Εσύ, γρηά, πού παραστάθηκες

σ' όλες τὶς γέννες μου κι' ἀνάθρεψες τὰ φύτρα μου ὡς παιδιὰ δικά σου,

πάρε τὶς δοῦλες στὴν αὐλὴ καὶ μάζεψε τὰ ξύλα

"Όταν προστάξω, βάλε τη φωτιά, οί φλόγες τὸ παλάτι νὰ ἐξαγνίσουν.

Εὐουνόη

: Μὰ τί βαρὺ ἔργο μὲς στὸ νοῦ σου κλώθεις

ασυνήθιστο;

' Α ξιο θ έ α : Θαρθη κι' ή ώρα της εξήγησης. Μὰ ποῶτα μάζεψε στ' ἀνώϊ τὰ φύτρα μας ντυμένα γιορτινά, χαθαρισμένα, χτενισμένα σάν πού ταιριάζει στὶς ἐπίσημες στιγμές

κι' ἄς εἶν' θανατερές.

Εὐουνόη

: Οἱ προσταγές σου μὲ τρομάζουν. ' Αξιοθέα : Ξάστερα θὰ μιλήσω. "Όταν στ' ἀνώϊ σημάδι θὰ σοῦ δώσω βάλε τὴ φωτιὰ κι' ἀνέβα, παραμάνα.

Τοοφός

: 'Ακούω την ποοσταγή σου.

'Αξιοθέα :

Φαίδρα, ο Έτεοκλης, ανάξιος σύνευνος

ώς τὸν καλοῦσες, πέθανε ἔντιμα

μὲ τὸ δικό του γέρι.

Κι' ἐσένα, Εὐουνόη, ὁ σύνευνος τὸν ἴδιο θάνατο προτίμησε παρά νὰ πέση δοῦλος στὸν ἔχτρὸ

καὶ νὰ ἐξευτελιστῆ. Έμεῖς ἀδύναμες γυναῖχες,

τούς δμοκρέβατους ν' ακολουθήσουμε ταιριάζει

με πράξη αντρεία.

Εὐουνόη

: Νὰ δώσουμε τὸ θάνατο μὲ τὸ δικό μας χέρι

στά φύτρα μας καὶ στά κορμιά μας:

Μὰ ὑπάργει ἐλπίδα νὰ ξεφύγουμε μὲ τὰ παιδιά.

Οἱ κρύπτες στὰ τειχιὰ εἶν' ἄγνωστες. Οἱ φιλικές μας πολιτεῖες κι' οἱ σύμμαχες θὰ μᾶς δεχτοῦνε δείχνοντας στὸν κόσμο ψυχή καὶ πνεῦμα ἀνώτερο.

La mente però altro ci comanda:

tutto ciò che è àrduo.

Eurinoe

: Regina, m'hai chiamata?

Il Coro

: Regina, m'hai chiamata?

Axiothea

: Tu, Arsinoe, resta coi ragazzi e le donne

e al piano superiore aspetta.

Arsinoe

: Mamma, ubbidisco.

Axiothea

: Tu, vecchia, che assistesti a tutti i miei parti ed allevasti come propri figli le mie gemme,

porta le schiave nella corte ed ammassa della legna.

Quando te l' òrdino, appicca il fuoco, affinché le fiamme purifichino la reggia.

Eurinoe

: Ma che di grave, d' insòlito

nella tua mente fili?

Axiothea

: Verrà anche il tempo della spiegazione. Ma prima raduna al piano superiore le nostre gemme vestite a festa,

pulite e pettinate.

come s' addice ai momenti solenni

anche se di morte.

Eurinoe

: I tuoi comandi mi fan paura.

Axiothea

: Parlerò chiaro. Quando di sopra ti darò un segnale, appicca il fuoco

e sali, o mia nutrice.

La Nutrice

: Ubbidisco al tuo comando.

Axiothea

Eteocle, o Fedra, l' indegno consorte, come lo chiamavi, è morto con onore

di sua mano.

Ed il tuo compagno, o Eurinoe, la stessa morte ha preferito

piuttosto che cadere schiavo del nemico

ed infamarsi.

Noi siamo déboli donne, ma io vedo l' esempio nell' azione dei mariti nostri.

Eurinoe

: Morte dobbiamo dare di nostra mano ai nostri figli e ai nostri corpi?

Ma esiste una speranza di fuga coi ragazzi.

Lungo le mura stanno ignoti nascondigli.

Le città amiche e gli alleati

ci accoglieranno mostrando al mondo

coraggio e spirito superiore.

"Όταν θὰ μπῆ ὁ ἔχτρὸς στὴν πόλη οἱ τωρινοί σου φίλοι θα δείξουν ποόσωπο στὸν ξένο, άράδα μολογώντας κάθε τι. Φαίδρα Θαρρώ θεωρείς πράξη κακή ν' ἀποτελειώσης μόνη τὴ ζωή σου πού ὁ Δίας πατέρας ἔδωσε κι' ὁ κύρης μας. Εὐουνόη : Φοδαμαι την κατακραυνή καὶ τῶν θεῶν τὴν τιμωρία. ' Α ξιοθέα : Εΐσαι φιλόζωη, χωρίς μιὰ ἀρχή, Εὐρυνόη. Κι' ἐσύ διπλά φιλόζωη, Φαίδρα. Δὲν εἶναι πιὸ μεγάλη προσβολή νὰ πέφτη σκλάβα ή λεύτερη. Έξευτελίζει τῆς ζωῆς τὸ νόημα ἡ σκλαβιά. Έσύ, Εὐουνόη, θὰ κουβαλᾶς τὰ ξύλα. Φαίδρα, στὸν ἀργαλειὸ θὰ ὑφαίνης ἢ θὰ πλένης στὸ ποτάμι. Έγω θα μαγειοεύω ή θα γτενίζω ξένα παιδιά... Εὐρυνόη : Μά είναι ή ζωή δῶρο Θεοῦ. Έξάλλου τὰ παιδιά... Φαίδρα : Ζήτησα ξήγηση, γιατί θ' ἀποτελειώσω τη ζωή με πράξη πώχει φήμη αμφίβολη. ' Αξιοθέα : "Αν ή ζωὴ δὲν εἶν' ζωὴ γιατί νὰ ζοῦμε τὴ ζωή; Ζωή χωρίς νὰ διαφεντεύης τὸ κορμί σου. τη σκέψη σου καὶ την καρδιά. σκλάβα ζωή, ταπεινωμένη, ζωή έτερόφωτη κι' ανεύθυνη. δὲν εἶν' ζωή. Εὐουνόη : Γιὰ μὲ ἡ ζωὴ μ' ὅποια μορφὴν είναι ζωή. ' Αξιοθέα Συχαίνουμαι τὰ λόγια ποὺ ἄδικα πηγαίνουνε τ' ἀνέμου. Έγω προστάζω. "Αν θέλετε την πράξη ἀκολουθήστε τη δική μου. Αλλοιῶς τοῦ παλατιοῦ οἱ πυλῶνες δλάνοιχτοι κι' ἀφρούρητοι είναι. Πάρτε τὰ φύτρα σας καὶ φύγετε. Φαίδοα : 'Ακολουθῶ τὴν πράξη σου, βασίλισσα. Ο σύνευνός μου τίμια πέθανε παράδειγμα παντοτινό. Κατώτερή του δὲν σχοπεύω νὰ εἶμαι. ' Αξιοθέα : Φαίδρα, διπλή περδίζεις φήμη. Εὐουνόη : Τὴν πράξη τρέμω καὶ διστάζω

' Αξιοθέα : Εἶν' ἄγνωστες οἱ κρύπτες τώρα.

: Per ora i nascondigli sono ignoti. Axiothea Ouando in città entrerà il nemico i tuoi presenti amici ne indicheranno l'ingresso allo straniero, ogni cosa spifferando in fila. : Spero che tu creda atto iniquo Fedra mettere fine da te alla tua vita che il padre Giove t'ha dato e il tuo signore. : Temo l' esacrazione Eurinoe e la punizione divine. : Ami la vita, o Eurinoe, senza un motivo. Axiothea E tu, Fedra, ne sei doppiamente amante. Non vi è maggiore offesa per una libera del finire schiava. La schiavitù umilia il senso della vita. Tu, Eurinoe, trasporterai la legna. Fedra, al telàio tesserai o laverai al fiume. Io baderò alla cucina o i figli altrui pettinerò... : Ma la vita è dono divino. Eurinoe Peraltro i figli... : Ho chiesto di spiegarmi perché chiuderò la vita Fedra con un atto di dubbia fama. : Ma se la vita non è vita Axiothea perché restare in vita? Una vita senza che tu sia padrona del tuo corpo, della tua mente e del tuo cuore, una vita grama, da schiava, di luce riflessa, demotivata, non è più vita. : Per me la vita è vita Eurinoe sotto qualunque forma. : Detesto le parole che a torto Axiothea vanno a vànvera. Io vi dò un òrdine: se volete, seguite ciò che farò io. diversamente gli àtrii del palazzo sono spalancati e incustoditi. Pigliate i vostri figli e via. : Regina, seguirò il tuo esempio. Fedra Mio marito con onore è morto,

: Dùplice fama ci ricavi, o Fedra. : L' atto mi spaventa ed èsito

Non intendo essergli da meno.

esempio imperituro.

		νὰ τὴ δεχτῷ ὡς ὁοθή. Αυπᾶμαι τὰ παιδιὰ ποὺ χάνουν τὸ δικαίωμα	
115 94		νὰ ζήσουν τὴ ζωή.	
'Αξιοθέα	:		
Εὐουνόη	:	Στ' δοκίζομαι στη μνήμη τοῦ ἄντοα μου δειλιάζω δίχα ὑπολογισμοὺς καλοζωῆς.	
' Αξιοθέα	:	'Η μοίρα δείχνει μας τὸ δρόμο. 'Ανάφτε τὶς φωτιές (φωνή: τὶς φωτιές).	
Α΄ Κορυφαία		Βλέπω τὶς πρῶτες σπίθες.	
Α Κυψυψαια		(ή 'Αξιοθέα φεύγει).	
Φαίδφα	: 1	Τὸ δρόμο τῆς τιμῆς μᾶς δείχνει ἡ 'Αξιοθέα καθὼς στ' ἀνώϊ ψηλόκορμη ἀνεδαίνει, ἀλύγιστη σὰ λεύκα.	
Εὐουνόη	:	TILE / WELL DI TIE	
Φαίδοα	:	Μή μοῦ λυγίζεις τὴν καρδιὰ μὲ θρήνους ἀνατολίτισσας μοιρολογίστρας.	
Εὐουνόη	:	Στη γέννα μου γιὰ σᾶς τὸ θάνατο ἀντίκουσα ἄφοβα, ἀγαποῦλες μου, παιδιά μου	
Φαίδοα	:	Ή μοίρα τῆς γυναίχας νὰ γεννᾶ ἀντίμαχη στὸ θάνατο.	
Εὐουνόη		Σᾶς ἔδωσα τὸ γάλα	
1100000	•	κόβοντας τὴ ζωή μου,	
		παιδιά άγαποῦλες μου	
Φαίδρα	:	"Όταν θηλάζης τὸ παιδί	
		λογιέσαι μάνα.	
Εὐουνόη	:	Ξενύχτια στὸ προσκέφαλό σας	
		στὸν πυρετὸ καὶ στὴν ἀρρώστεια	
Φαίδρα	:	Νὰ παραστέκη στὰ παιδιὰ	
•		τὸ μέγα χοέος τῆς μάνας.	
Εὐουνόη	:	Κι' ἔλεγα νὰ μεστώσετε, νὰ μπῆτε μὲ πάθος στὴ ζωή.	
Φαίδοα	:	"Αγια κι' ὡραῖα ὄνειρα τῆς κάθε μάνας.	
Εὐφυνόη	:	Καὶ τώρα ν' ἀπαρνιέμαι τὴ ζωὴ καὶ νὰ σᾶς φεύγω	
Φαίδρα		Μονάχες δὲ θὰ πᾶμε.	
Εὐρυνόη		Θὰ πάρουμε μαζί μας τὰ παιδιά;	
Φαίδρα	:	Στην ἀγκαλιά μας.	
Εὐουνόη	:	'Αχού! τὸ χέρι δὲν ἄπλώνω στὰ παιδιά.	
Φαίδρα	:	Τιμή δὲν εἶναι νὰ τὰ στέλλης	
		σκλάβοι νὰ γίνουν.	

	ad accettarlo come giusto. Ho pena dei figli, che pèrdano il diritto di vivere la vita.
Axiothea	: Tu pensi al corpo, Eurinoe.
Eurinoe	: Sulla memoria del mio uomo ti giuro che non ho pensiero alcuno per la bella vita.
Axiothea	: Il destino c' indica la strada. Accendete i fuochi (Una voce: i fuochi)
Il Coro	: Vedo le prime scintille.
Fedra	: Axiothea ci indica la strada dell' onore mentre sale di sopra a corpo eretto, inflessibile al par dei pini.
Eurinoe	 Fedra, c' ìndica la via dell' Ade. O miei bramati bimbi delle mie veglie, o cari
Fedra	 Non mi prostrare l' ànima con dei lamenti di prèfica levantina.
Eurinoe	: Nel generarvi per voi senza paura guardai in faccia la morte, o miei piccoli amori
Fedra	: Destino d' ogni donna partorire combattendo con la morte.
Eurinoe	 Vi ho dato il latte accorciando la mia vita, o figli, miei piccoli amori
Fedra	: Quando allatti il figlio sei considerata mamma.
Eurinoe	: Quante veglie al vostro capezzale per febbre ed altri mali!
Fedra	: Star vicina ai figli il grande dovere d'ogni mamma.
Eurinoe	: E credevo che sareste cresciuti ed entrati nella vita con fervore.
Fedra	: Santi e belli i sogni d' ogni mamma.
Eurinoe	: Ed ora voglio dire no alla vita e da voi fuggire
Fedra	: Sole non vi andremo.
Eurinoe	: Prenderemo con noi i nostri figli?
Fedra	: Nelle nostre braccia.
Eurinoe	: No! Mano non levo contro i figli.
Fedra	: Non fa onore mandarli a diventare schiavi.

Εὐρυνόη "Oyi! Β' Κορυφαία: Φουντῶσαν οἱ φωτιές, πλημμύρισεν ὁ τόπος λάμψη καὶ καπνό. (μπαίνει ή 'Αξιοθέα κρατώντας σπαθί). ' Αξιοθέα : Τετέλεσται. Τὰ φύτρα μου ἀναχώρησαν μέσα στὶς λάμψεις τυλιγμένα ήλιοι στη γη μας διάπυροι, λεύτεροι. Εὐουνόη "Οχι! Φαίδρα Σειρά μας, Εὐουνόη. Την έξορία στα ξένα έδάφη Εὐουνόη την προτιμώ. Τί τὸ κρατᾶς τὸ ξίφος: ' Αξιοθέα : Είναι ἀνοιχτοὶ τοῦ παλατιοῦ οἱ πυλώνες. Παραμονεύουνε οί έχτροι ν' άρπάξουν χουσάφι, ρουχικά, γυναϊκες. (φωνές). "Ακου! στὴν πόλη πιὰ ἄρχισε ἡ λεηλασία. (μπαίνει ή Τροφός). Τροφός : 'Απλώσανε καλά οἱ φωτιές, βασίλισσα. Καὶ τρῶνε στύλους καὶ δοκάρια. 'Αξιοθέα : Μᾶς ἐξαγνίζουνε οἱ φωτιές. Με τὸ δικό μας γέρι ας αποκόψουμε τὸ νημα της ζωής μας λεύτερες. Μές τὰ καμένα τοῦτα δώματα στάχτη νὰ γίνουμε. 'Ο έχτρὸς μήτε νεκρὸ ν' ἀγγίξη τὸ τιμημένο μας κορμί. "Ολες : 'Ακολουθαμε. ' Αξιοθέα : Πρώτη θὰ πέσω στὴ φωτιά. "Ολες "Ολες μαζί. 'Αξιοθέα : "Ας συγχωρέσουνε οί Θεοί την πράξη μας. Είναι ντροπή φιλόζωες νὰ φανοῦμε γιὰ τὴν σκλαβιᾶς τὴν ταπεινή ζωή, έστω κι' αν δώσανε οί Θεοί την κάθε μιὰ ζωή. "Ολες : Παιδιά μας... (Φωτιέ, κρότοι, κλάματα). : Τετέλεσται. Φωνή (παύση). Χορός (ἔξοδος). Γιὰ τὴν τιμὴ ὅποιος χάνει τὴ ζωὴ μὲ ξένο χέρι, τὸν τιμοῦμε. Μὰ ὅταν τὴ χάνη ἀπ' τὸ δικό του χέρι γιὰ τὴν τιμή καὶ γιὰ τὸ χρέος άναρωτιόμαστε μά τὸν τιμοῦμε.

Eurinoe : No! Il Coro Le fiamme si sono estese, il luogo è tutto pieno di bagliore e fumo. Axiothea : E' finita! I miei germogli tra i lampi avvolti. ardenti soli sulla nostra terra, liberi son partiti. Eurinoe : No! Fedra E' il turno nostro, Eurinoe. Eurinoe Preferisco l' esilio in estranee contrade. Perché impugni la spada? Axiothea Aperti sono gli àtrii della reggia. I nemici sono impazienti di rapinare oro, vesti e donne. (Delle voci) Senti! Nella città ormai è cominciato il sacco. La Nutrice Regina, i fuochi si sono ben propagati e vanno divorando colonne e travi. Axiothea Ci purificano i fuochi. Lìbere si recida di nostra mano il filo della vita. In mezzo a queste stanze bruciate cénere si diventi. Che il nemico non tocchi neppure morto il nostro corpo onorato. Tutte Tutte insieme. Axiothea Che gli Dei ci perdònino quest' atto. E' vergognoso mostrarci amanti della vita, della grama vita della schiavitù, quantunque ogni vita l' abbiano gli Dei a noi donata. Tutte : Fìgli... (Fuochi, rumori, pianti) Una Voce : E' finita. (Pausa) Il Coro (Uscendo dalla scena) Onore tributiamo a chi perde la vita per mano altrui. Ma quando la perde di sua mano per un dèbito d' onore ci chiediamo il perché con insistenza, tuttavia omàggio gli rendiamo.

(fine)

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗ

Γιὰ καιρὸ ἀνέβαλλα τὴν ἐπεξεργασία τοῦ κειμένου τῆς μετάφρασής μου αὐτῆς, ποὺ τὴν κρατοῦσα στὸ συρτάρι μου γιὰ διάφορους λόγους, ἴσως καὶ ἀπὸ ὀκνηρία. Καὶ ξαφνικά, γιὰ νὰ μὲ ταρακουνήσει — ἐπειδὴ κάποτε εἶχα ἀποφασίσει νὰ πραγματοποιήσω μιὰ πρόθεσή μου ποὺ ὀφείλεται στὴν ἐκτίμησή μου γιὰ τὸν συγγραφέα καὶ γιὰ ὅ,τι εἴναι ἑλληνικὸ καὶ μαζὶ κυπριακὸ — συνέβη, δίνοντάς μου τὴν τελικὴ ἄθηση, ἡ βάρβαρη σύλληψη ἀπὸ τοὺς Τούρκους ἄσπλων ἑλληνοκυπρίων πολιτῶν, περιλαμβανομένων καὶ διακεκριμένων προσωπικοτήτων τῆς 'Ορθόδοξης Κυπριακῆς 'Εκκλησίας. Οἱ πολίτες αὐτοὶ ἔπαιρναν μέρος σὲ μιὰ εἰρηνικὴ διαδήλωση, μέσα στὴ «νεκρὴ ζώνη» ποὺ χωρίζει στὰ δυὸ τὴ Λευκωσία, ἐναντίον τῆς κατοχῆς ποὺ καταδικάστηκε ἀπὸ ὁλόκληρη τὴ Διεθνὴ Κοινότητα καὶ κυρίως ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκή.

Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ ἔχω ἀφιερώσει τὴ μετάφραση αὐτὴ στοὺς συλληφθέντες διαδηλωτές, ποὺ ἀργότερα ἀφέθηκαν ἐλεύθεροι κάτω ἀπὸ τὶς διεθνεῖς πιέσεις, μέσα στὴν καρδιὰ αὐτοῦ τοῦ ἰδιαίτερα θερμοῦ καλοκαιριοῦ.

Andretta (Av) - Κέρκυρα - Salerno "Ανοιξη 1988 - Καλοκαίρι 1989

POSTILLA DEL TRADUTTORE

Avevo a lungo procrastinato il lavoro di lima del testo di questa mia versione, tenuta nel cassetto per varie ragioni, non ùltima la pigrizia, quando a scuòtermi, perché mi decidessi una buona volta a portare in porto un propòsito che si poggia sulla stima per l' Autore e per tutto ciò che è greco e ciprio insieme, improvvisamente sopraggiunse, dandomi l' ultima spinta, l' incivile arresto perpetrato dai Turchi a carico di inermi cittadini di nazionalità greco-cipriota, comprese illustri Personalità della locale Chiesa Ortodossa, i quali avevano inscenato - nella "terra di nessuno", che divide in due Lefkosia - una pacifica manifestazione contro l' indegna occupazione di parte dell' Isola ad òpera della Turchia, oggetto per questo della condanna di tutta la Comunità Internazionale ed in particolare di quella Europea.

Ecco perché l' ho dedicata ai Dimonstranti arrestati e poi - su pressioni internazionali - rilasciati, nel cuore di questa estate particolarmente infuocata.

Andretta (Av) - Kèrkyra-Salerno Primavera 1988 - Estate 1989 Τυπώθηκε στα Τυπογραφεία - Λιθογραφεία «ΘΕΟΠΡΕΣ» Λτδ., Τηλ. 444940 - 448883, Λευκωσία

